

Proletari din toate țările, uniți-vă!

# Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

**CITIȚI! CITIȚI! CITIȚI!**

BIBLIOTECA  
„VEAC NOU“  
Nr. 6

IUHAN SMUUL

## Cartea gheturilor

(FRAGMENTE)

(pag. 9-10)



La Moscova au început căldurile.

### ÎN ACEST NUMĂR:

SIMION FAUR:

**ENERGETICA VIITORULUI**

(pag. 5)

Dr. R. IRIMESCU:

**SOMNUL ȘI TAINELE LUI**

(pag. 5)

F. BRUNEA-FOX:

**ANGARSK—CRONICĂ VIE**

(pag. 6-7)

**26**  
(850)

Anul XVII, 30 iunie 1961

12 PAGINI 1 LEU



## Volumul II din „Istoria Marelui Război pentru Apărarea Patriei al Uniunii Sovietice, 1941-1945”

În Editura militară a Ministerului Apărării al U.R.S.S. a apărut volumul II al lucrării „Istoria Marelui Război pentru Apărarea Patriei al U.R.S.S., 1941-1945”, redactată în urma unei hotărâri a Comitetului Central al P.C.U.S. de către Institutul de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S.

Volumul este consacrat primei perioade a Marelui Război pentru Apărarea Patriei (iunie 1941—noiembrie 1942) și este intitulat, în conformitate cu caracterul luptei armate duse în această perioadă împotriva cotropitorilor fasciști germani, „Respingerea de către poporul sovietic a atacului perfid al Germaniei fasciste împotriva U.R.S.S. Crearea condițiilor pentru o cotitură radicală în război”.

Volumul a fost întocmit de un mare număr de istorici, economiști și specialiști militari, pe baza unui material documentar și arhivistic extrem de bogat. Multe documente sînt inedite.

Volumul este alcătuit din trei părți. În prima parte sînt descrise atacul perfid al armatelor hitleriste împotriva U.R.S.S. și apărarea strategică a Forțelor armate sovietice în vara și toamna anului 1941. În încheiere este înfățișată lupta eroică de apărare a trupelor sovietice lângă Moscova, luptă care a pus capăt pentru totdeauna planurilor fasciste ale unui „război fulger”.

Partea a doua descrie amful contraofensivă pornită de trupele sovietice lângă Moscova și ofensiva lor generală din iarna anului 1942 — primele victorii ale glorioasei Armate Roșii, care au dus la cotitura survenită în cursul războiului.

Capitolul trei cuprinde a doua ofensivă a trupelor germane fasciste din vara anului 1942 și lupta eroică de apărare dată de armatele sovietice lângă Stalingrad. În această parte este analizat amănunțit procesul de creare a premi-zelor pentru cotitura radicală a războiului în favoarea Uniunii Sovietice. În încheiere, se trag concluzii asupra primei perioade a războiului.

Trăsătura caracteristică a volumului o constituie faptul că, alături de operațiunile militare și în strînsă legătură cu ele, sînt analizate și problemele economice, relațiile internaționale și politica externă a statului sovietic, probleme privind munca și modul de viață ale poporului în anii grei ai războiului. Din paginile acestui volum, apare în toată mărețea ei lupta plină de eroism desfășurată de Partidul Comunist al Uniunii Sovietice pentru organizarea forțelor întregului popor spre a da o ripostă nimicitoare dușmanului.

## Pașaportul căelușei Pușinka



Recent căelușa Pușinka, fiica temerarei călătoare în Cosmos Strelka, care la 19 august 1960 a zburat pe cea de a doua navă-satelit, a pornit într-o lungă călătorie peste ocean. Cu toate că avionul nu este o rachetă, iar cașca mică și confortabilă nu seamănă de loc cu conteinerele de pe nava cosmică, Pușinka a fost pregătită cu multă grijă pentru drum. Era doar primul ei zbor, și încă ce zbor! La rugămintea doamnei Jacqueline Kennedy, soția președintelui S.U.A., N. S. Hrușciov, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. și N. P. Hrușciova i-au trimis în dar căelușa Pușinka. La 20 iunie, la Casa Albă a avut loc luminarea acestui dar.

Pentru călătoria în S.U.A. micii căelușe i s-a întocmit un „pașaport” special. În pașaport au fost indicate datele „biografice”:

Părinții: cîinii Strelka și Pușok.  
Data nașterii: 30 noiembrie 1960.  
Greutatea: 6 kilograme.

Rasa: nu este ciine de rasă, strămoșii necunoscuți.

— De ce tocmai Pușinka a fost trimisă în America?

— Este foarte liniștită și serioasă și, poate, cea mai frumoasă dintre toți urmașii Strelkăi — ni s-a spus la una din crescătoriile Academiei de Științe a U.R.S.S.

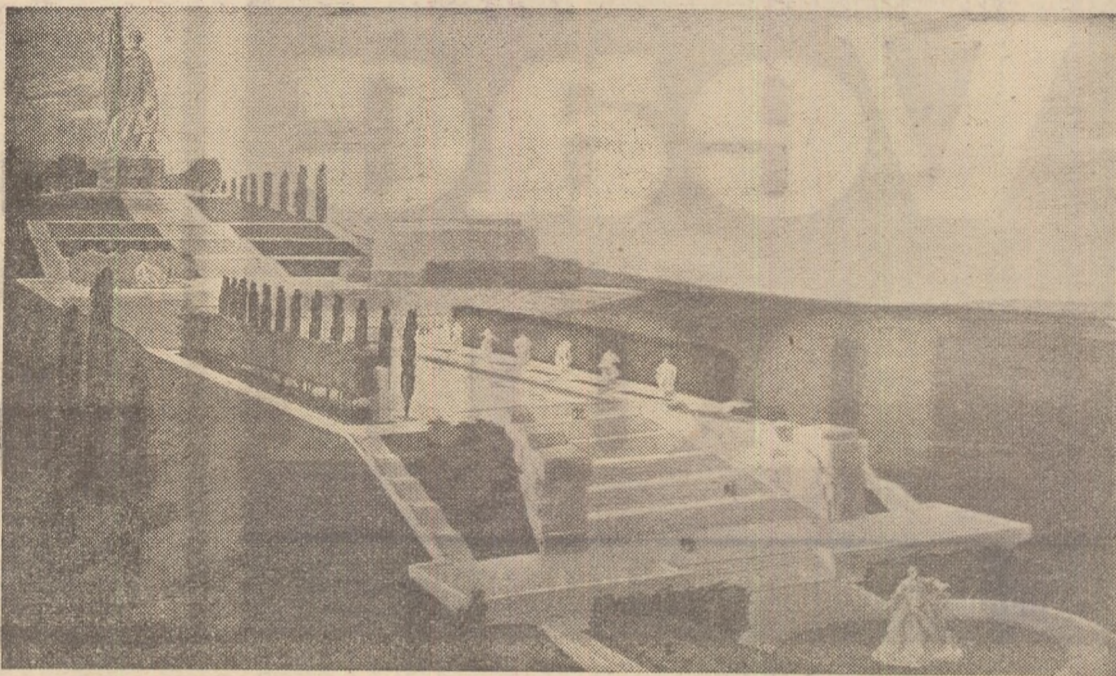
## Canale de irigație suspendate

Ținuturile pe jumătate pustii ale Stepei Flămînde se întind pe teritoriul a trei republici: Uzbekistan, Tadjikistan și Kazahstan. Din pricina lipsei de apă aceste întinderi de pămînt au rămas veacuri de-a rîndul nereproductive. Astăzi, însă, datorită vastelor lucrări de irigație, s-a format aici o oază dăruită cu apă din belșug. În următorii zece ani, încă 1.100.000 de hectare de pămînt vor fi transformate în plantații de bumbac, în vii și livezi.

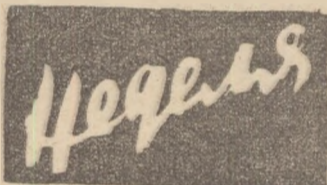
Metodele de irigare se perfecționează și se industrializează continuu. De curînd, în această regiune au început să fie construite canale suspendate, îndată după darea în exploatare la Begovat a unei uzine de elemente prefabricate din beton armat. Orașul Begovat, care se întinde la poalele stîncilor Farhad, este cunoscut ca un centru al siderurgiei uzebece. Acum este mai ales un loc de întîlnire al specialiștilor în irigații care doresc să vadă la fața locului cum se fabrică albiile artificiale pentru canalele de irigație.

Aceste albiile sînt alcătuite din două piese: o fundație de beton și un pilon prevăzută cu o „sea” menită să susțină jgheburile. Acestea din urmă sînt asamblate cu ajutorul unei macarale și apoi cimentate cu bitum. Superioritatea canalelor suspendate este indiscutabilă. Apa vine direct pe ogor fără să se piardă nici o picătură pe drum și nerisicînd să fie absorbită de sol. De asemenea pierderile prin evaporare sînt infime.

În prezent, canalele suspendate sînt de mare actualitate. Datorită lor, Stepa Flămîndă va deveni în scurtă vreme o regiune agricolă mecanizată, cu sovhozuri cultivatoare de bumbac, viță de vie și pomi fructiferi. Și bumbacul cultivat de ele va fi cel mai ieftin din țară.



Pe movila lui Mamai se va înălța un monument în amintirea eroilor căzuți la Stalingrad. Proiectul monumentului pe care-l vedeți în fotografie, aparține cunoscutului sculptor E. Vucetici.



## O nuntă puțin obișnuită

Pentru Iuri, tehnician-șef și pentru Galina, controloare la uzina Kinap din Leningrad, ziua căsătoriei lor a fost bogată în bucurii. Căci mușafirul cel mai drag la această ceremonie a fost Nikita Sergheevici Hrușciov.

Iuri și Galina, părinții și prietenii lor erau în apropiere de Palatul căsătoriilor, cînd au văzut că lângă ei s-a oprit o mașină din care a coborît Nikita Sergheevici Hrușciov. Acesta a întîmpinat pe tineri în poarta Palatului. Iuri și Galina l-au invitat la nuntă pe tovarășul Hrușciov.

În timp ce mirii se pregăteau pentru ceremonie, Nikita Sergheevici a vizitat palatul. În

sala unde se vînd cadourile el a ales ca dar pentru tinăra pereche un servici de argint pentru fructe și prăjituri.

Apoi a trecut în sala de festivități unde cînta orchestra. Ușile erau larg deschise. Mirii au apărut. A. Parhomenko deputat în Sovietul raionului Petrograd, i-a declarat uniți prin căsătorie și le-a adresat felicitări. Nikita Sergheevici s-a apropiat de tinerii soți și i-a îmbrățișat părintește. Iuri și Galina i-au oferit flori. Iar cînd șampania se revărsa, spumoasă, în cupe, Nikita Sergheevici a ciocnit paharul în sănătatea tinerilor căsătoriți, urîndu-le sănătate și fericire în noua lor viață de familie.



## Muzică „în culori”

În întunericul sălii, ecranul televizorului abia se zărește. Poliedrul neregulat de culoarea oțelului, cu chenar de catifea neagră, aduce cu un cristal argintat pe margini. Un violonist se apropie de ecran. Ridică arcușul și odată cu primele sunete o cascadă de culori se revărsa pe poliedrul de culoarea oțelului. Acum nu mai seamănă cu oțel cristal sau margini argintate, ci aduce mai curînd cu vestitele nestemate ruse, scîlpind ca un curcubeu. Culoarea însoțeste muzica subliniind și reliefind toate nuanțele melodiei. În întunericul sălii licăresc scînteii aurii. Violonistul cîntă. Sunetele fac să vibreze încăperea și inimile ascultătorilor. Un torent de note înalte se involvurează într-un joc de culori strălucitoare. Muzica și culoarea sînt două părți componente ale unei și aceleiași opere, care se combină și se completează reciproc.

Pînă acum despre muzica „în culori” s-a scris doar în romanele fantastice: „Aelita” de A. Tolstoi și „Nebuloasa din Andromeda” al lui I. Efremov. De astă dată însă este vorba de o realizare a Institutului de automată și telemecanică al Academiei de Științe a U.R.S.S. Cu cîțiva ani în urmă, tînărul specialist Konstantin Leontievici Leontiev a stabilit pentru prima oară o legătură reciprocă între percepțiile optice și acustice și a descoperit un domeniu nou — „luminosunetul”. El a stabilit legile după care se realizează legătura dintre sunet și culoare, dintre vîz și auz și a fost primul care le-a folosit pentru crearea unui transformator al informației sonore în informație luminoasă.

Transformarea sunetului în culoare se realizează într-un sistem de aparate electronice. Noul transformator se folosește deocamdată numai în domeniul artei, dar în viitorul apropiat el va găsi aplicare largă în medicină și industrie.

Instalația descrisă mai sus va fi prezentată și la expoziția sovietică de la Londra.

## VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București,  
1, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10.

# Nilul negru dintre Volga, Oder, Vistula și Dunăre

Cea mai mare conductă petroliferă din lume

Se știe că acum 15 ani, se discuta despre necesitatea ca în U.R.S.S. să se dezvolte extracția de petrol astfel ca în 1960—1961 să se obțină o producție anuală de aproximativ 60 milioane tone. În 1960, însă, producția de petrol a Uniunii Sovietice a atins un nivel de 148 milioane tone, adică de peste două ori mai mare decât cel prevăzut. Au crescut, corespunzător și livrările de petrol ale Uniunii Sovietice către celelalte țări socialiste. Numai importul de petrol al Poloniei, R.D.G., Cehoslovaciei și Ungariei din U.R.S.S., a crescut în ultimii zece ani de șapte ori, depășind în prezent 7 milioane tone. Livrările de petrol ale U.R.S.S. către aceste țări socialiste vor crește mereu, ajungând în 1965 la 15 milioane tone.

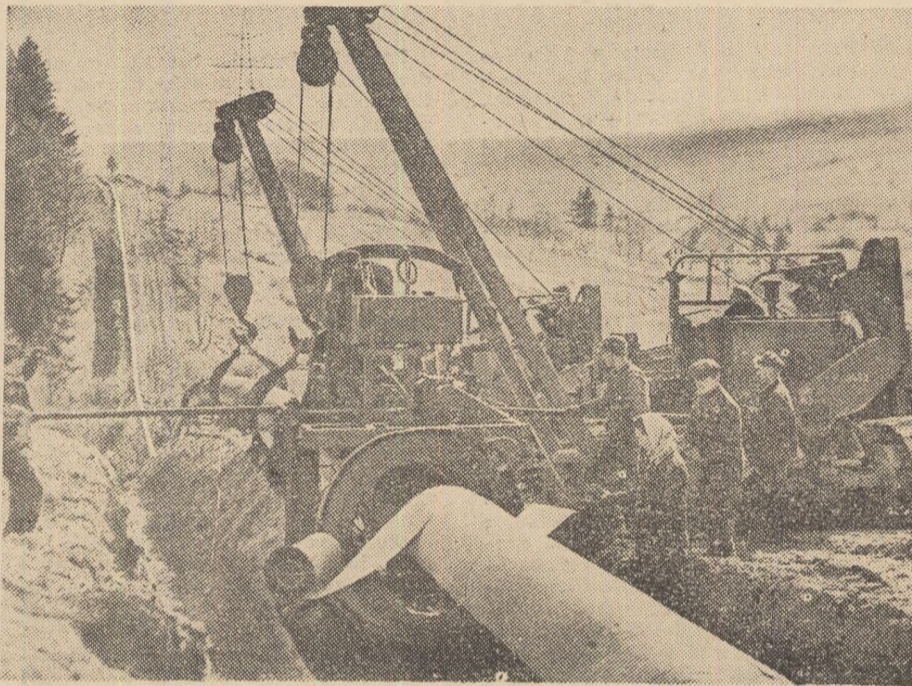
Cresterea rapidă în viitorul apropiat a livrărilor de petrol ale U.R.S.S. către țările socialiste a ridicat, însă, probleme complexe care nu ar fi putut fi rezolvate decât prin investiții considerabile. Transportul petrolului către țările susamintite ar fi impus mărirea considerabilă a parcului de cisterne, (pentru 15 milioane de tone anual ar fi necesare cel puțin 600.000, cu o capacitate de 25 tone fiecare). Pentru a asigura circulația normală a unui număr atât de mare de cisterne ar fi fost necesară construirea de noi linii de cale ferată și de numeroase depozite mari de petrol în locurile de transbordare. În sfârșit, s-ar fi agravat în proporții foarte mari dezavantajul transportului în gol pe care îl reprezintă întoarcerea cisternelor.

Toate aceste probleme au fost înălțurate prin trecerea la construirea celei mai mari conducte petrolifere din lume, conducta care poartă numele simbolic și pe deplin meritat „Drujba” (Prietenia). Depășind cu mult conducta transcanadiană, care deține actualmente recordul prin lungimea sa de 3600 km., „Drujba” va traversa 5 țări de la terenurile petrolifere de pe malurile Volgăi și până la malurile Oderului, Vistulei și Dunării, pe o lungime de 4500 km.

Au existat și proiecte capitaliste de conducte transeuropene, ca, de pildă, conducta Marsilia-Nancy-Köln-Rotterdam. Înfrățirea ei se lovește, însă, de piedicile pe care le ridică în deosebi companiile feroviare, navale etc. amenințate de

reducerea profiturilor din cauza concurenței transportului subteran al petrolului.

Cum e și normal, cu totul altfel s-au petrecut lucrurile cu proiectul de construire a conductei pentru transportarea petrolului livrat de U.R.S.S. celorlalte țări socialiste. Soluția construirii conductei a fost adoptată în decembrie 1958, iar în prezent, la mijlocul anului 1961, se află în toi lucrările pentru terminarea până la sfârșitul acestui



Oameni și mașini instalează țevile marii conducte.

an a primei porțiuni de 300 km. Întreaga conductă uimează să intre în funcțiune în 1963. Elaborat de savanții sovietici, proiectul conductei transeuropene „Drujba” este realizat de inginerii și muncitorii din fiecare țară prin care trece conducta. Fiecare din cele cinci țări construiește cu propriile sale forțe partea de conductă care trece pe teritoriul său. Bineînțeles că sarcina cea mai grea revine Uniunii Sovietice, pe teritoriul căreia trece mai mult de jumătate din lungimea conductei. Încă în acest an va intra în exploatare porțiunea de

conductă Brodi-Ujgorod, prin care petrolul sovietic va ajunge în Cehoslovacia.

Importanța economică a construirii primei conducte transeuropene pentru cele patru țări socialiste nu se rezumă numai la micșorarea de trei ori a prețului transportului. De-a lungul celor două brațe pe care le formează conducta transeuropeană după ieșirea de pe teritoriul sovietic, se construiesc rafinării, fabrici, uzine de mari proporții, care vor prelucra petrolul livrat de Uniunea Sovietică. Pe brațul nordic al conductei, în Polonia la Plock va intra în funcțiune în 1964 prima parte a unei rafinării, care va prelucra anual 2 milioane tone de petrol, adică de două ori mai mult decât toate rafinările poloneze existente. Se prevede ca ulterior capacitatea acestei rafinării să fie dublată. În afară de aceasta, tot la Plock va intra în funcțiune o mare uzină petrochimică de semifabricate de mase plastice, fibre artificiale, cauciuc sintetic.

În R.D.G., în apropiere de Schwedt, unde se termină brațul nordic al conductei, se construiește o rafinărie cu o capacitate de prelucrare de 5 milioane tone de petrol anual. R.D.G. va putea să-și dezvolte chimia sa sintetică nu numai pe baza cărbunelui brun, ca până acum, ci și pe bază de petrol.

Brațul sudic al conductei transeuropene va alimenta cu petrol întreprinderile chimice și rafinăriile din Ungaria, care își vor mări considerabil capacitatea, precum și combinatul „Slovnaf” din împrejurimile Bratislavei, care va prelucra cea mai mare parte din petrolul livrat Cehoslovaciei de U.R.S.S. Datorită livrărilor sporite de petrol ale U.R.S.S., producția cehoslovacă de mase plastice va crește până în 1965 de 5 ori.

Pe porțiunea sovietică, o ramură a conductei transeuropene va transporta petrol spre noile rafinării din partea de vest a țării și spre porturile Balticii, pentru exportul spre țările occidentale.

Marea conductă transeuropeană „Drujba” va face să se reverse pe malurile Vistulei, Oderului și Dunării lichidul negru, cimentând și pe această cale, legăturile de colaborare frățescă dintre Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste.

Const. Andrei

## EXPORTUL SOVIETIC — OGLINDA A UNEI GIGANTICE FORȚE INDUSTRIALE

În urmă cu vreo 35 de ani, un gazetar american, de care astăzi nu-și mai aduce nimeni aminte, pe nume William Donaldson, scria în „New York Herald Tribune”:

„La urma urmelor, revoluția bolșevică nu a schimbat mare lucru. Așa cum Rusia țaristă avea nevoie de mărfuri occidentale, tot astfel — și poate într-o măsură și mai mare — Rusia comunistă va avea nevoie de produsele noastre. Niciodată și sub nici un regim, multiseculara lor înapoiere nu va permite rușilor să producă destul pentru propriile lor nevoi. Cât despre riscul unei concurențe în ceea ce privește exporturile, o asemenea idee nu poate provoca decât un nesfârșit hohot de ris!”.

Dacă domnul Donaldson mai trăiește, există toate motivele să presupunem că hohotul lui de ris a luat sfârșit. Profețiile făcute de el s-au dovedit la fel de mincinoase ca și celelalte nenumărate pronosticuri ale capitaliștilor și ale apologetilor lor, care au îmbătrânit așteptând zadarnic prăbușirea politică sau economică a orânduirii sovietice.

Astăzi, U.R.S.S. nu numai că produce destul pentru propriile sale nevoi, dar gigantica sa forță industrială, în necontenită creștere, îi permite să facă exporturi masive, să dea un substanțial ajutor altor țări, să trimită produsele sale în toate colțurile lumii.

Numai fabricile și uzinele de pe teritoriul Siberiei industrializate

vor exporta anul acesta produsele lor în 22 de țări din Europa, Asia, Africa și America. La loc de frunte se situează întreprinderile constructoare de mașini din raionul economic Irkutsk. Ele vor furniza echipamentul necesar uzinelor metalurgice și celor de înobilare a metalelor din R. P. Chineză, India, R. P. Polonă, Republica Arabă Unită și R. P. Bulgaria.

Și iată o „poveste din Irkutsk” care nu mai este rodul imaginației unui scriitor, ci o incontestabilă realitate: strungurile fabricate în acest oraș sunt foarte solicitate în Franța și Republica Democrată Germană, iar utilajul minier produs de asemenea la Irkutsk își găsește cumpărători în 13 țări din Europa și Asia.

Bielorusia, a cărei industrie s-a dezvoltat cu pași uriași în anii puterii sovietice, produce astăzi cele mai diferite mărfuri — automobile și tractoare, strunguri și freze, mobilă și covoare — care sunt exportate în 52 de țări. De o mare popularitate internațională, se bucură camionul autobasculant de 25 tone fabricat la Minsk și puternicele pompe de noroi, produse de uzinele constructoare de mașini din Bobruisk.

R.S.S. Ucraineană furnizează un însemnat ajutor industrial Chinei Populare. Numai în cursul anului trecut, 300 de întreprinderi ucrainene au trimis documentația tehnologică pentru noile uzine metalurgice,

chimice și constructoare de mașini din R. P. Chineză. Muncitorii de la uzina din Novo-Kramatorsk au expediat o serie de excavatoare-pășitoare combinatului de aluminiu din Henan și sint acum pe cale de a livra un laminor „2300/1700” Combinatului metalurgic din Tainan.

La rîndul său, R.S.F.S. Rusă produce dispozitive complexe pentru repararea tractoarelor. Uzinele din Ivanovo au început de curind să fabrice astfel de dispozitive care permit montarea, demontarea și punerea la punct a tractoarelor de indiferent ce marcă. Fiecare asemenea complex este alcătuit din 28 de părți. Un deosebit interes au stîrnit aceste complexe în Irak, Republica Populară Mongolă și regiunea siriiană a R.A.U.

Cu destinația Conakry, capitala Guineei, pleacă numeroase cargonoturi din porturile Lituaniei sovietice. În calele lor, se găsesc tractoare fabricate la Stalingrad și Harkov, automobile ieșite de pe benzile rulante ale fabricilor din Iaroslavl și Gorki, ferăstraie electrice produse la Riga etc.

În 18 țări din lume, se construiesc în total 80 de centrale electrice cu ajutorul Uniunii Sovietice. Puterea instalată a acestor centrale, realizate cu sprijin sovietic, va depăși în cursul anului 1961 1.500.000 kW. Numai centrala termoelectrică „Neiveli” din India va avea o putere de 400.000 kW. O linie de înaltă tensiune, construită de specialiș-

tii sovietici, va aduce la Cairo electricitatea produsă de barajul de la Assuan. (În trecut fie spus, pentru utilizarea acestui baraj, lucrează în momentul de față peste 100 de fabrici și uzine din U.R.S.S.).

Toate acestea dovedesc marile și profunde schimbări care au avut loc în structura exportului sovietic. Rusia țaristă furniza străinătății, la prețuri derizorii, grîne, petrol și alte materii prime, menite să aducă profituri uriașe importatorilor occidentali. U.R.S.S. este actualmente una din cele mai mari exportatoare de mașini și echipament industrial din lume: tipurile de mașini pe care le desface pe diversele piețe mondiale, au atins impresionanta cifră de 3.500. În ultimii cinci ani, Uniunea Sovietică a exportat mașini în valoare de circa 4 miliarde de ruble, în 40 de țări ale lumii. În aceeași perioadă de timp, au fost vîndute peste graniță peste 100.000.000 tone de petrol și derivate, peste 20.000.000 tone de metale feroase și neferoase, peste 60.000.000 tone de minereu de fier, 4,5 milioane minereu de mangan, circa 30.000.000 tone de produse lemnoase etc.

În general, în primii doi ani ai septenarului, comerțul exterior sovietic a crescut, în comparație cu 1958, cu 30 la sută.

„Nu, domnul Donaldson nu avea dreptate. Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a schimbat multe. A schimbat tot. Ea a transformat înapoiata Rusie țaristă într-o mare putere industrială, ale cărei produse găsesc o largă desfacere pe toate piețele lumii. Aceasta constituie o dovadă în plus a superiorității sistemului socialist asupra celui capitalist, o garanție în plus că în întrecerea pașnică, în care se găsesc cele două sisteme, va birui socialismul.

M. Leonte

# DRUMUL ÎN COSMOS

(VIII)

(Text prescurtat)

— În vizită la urșii albi — am început să glumesc eu și Zlobin.

Am glumit ce-am glumit dar știam că aveam să urmez lucruri serioase. Și totuși eram nerăbdători, nemulțumiți că trenul merge prea încet.

Toate au, însă, un sfârșit, așa încât și noi am ajuns la statul major. Aici

chideau cele mai vaste perspective pentru înfăptuirea unei serii de cercetări științifice extrem de importante.

„Ce va fi în viitor?” — mă întrebam eu, privind cerul înalt, inundat de lumina argintie a Lunei. Să ne gândim numai: primul nostru sputnik înconjurase Pământul de o mie patru sute de ori, iar cel de al doilea făcuse aproape o mie de turajii în plus,

Posturile de radio transmiteau vești destul de scurte despre zborul noului sputnik. În garnizoana noastră depărtată, ziarele centrale soseau cu întârziere, la fel și scrisorile. Le așteptam cu nerăbdare și treceam deoseori pe la poștă. În sfârșit, a sosit numărul din „Pravda”, consacrat aproape în întregime celui de al treilea satelit artificial sovietic al Pământului. Nu peste mult timp, inginerul regimentului ne-a ținut o conferință despre victoriile raportate de oamenii noștri de știință în lupta pentru cucerirea spațiului cosmic. La conferință au participat aproape toți ofițerii, mulți dintre ei cu soțiile și copiii. Cînd vorbitorul a arătat că în scurtă vreme oamenii vor zbura spre cele mai apropiate planete, am observat cum în privirile adolescenților au scăpărat lumini. Pe ei nu-i mai interesau avioanele pe care le vedeau în fiecare zi: inimile lor erau dăruite acum unei pasiuni noi — navele cosmice.

Și eu simțeam, într-un anumit colțor al sufletului, că locul avioanelor va fi luat de rachete. În același

decît povestirile și romanele științifico-fantastice citite în copilărie.

Într-o duminică, în timp ce făceam o excursie, am dat peste resturile unui avion, acoperite cu mușchi și pierdute printre pietre. Împreună cu noi, era și un inginer care luptase prin aceste locuri, așa că imediat el a putut stabili că sînt rămășițele unui „Messerschmidt”. Resturile acestui avion, care avea pe el o cruce neagră, cu vopsea pe jumătate ștersă de ploaie, ne-a amintit de multe lucruri și ne-a pus pe gânduri. Căci în care ne aflam era un avanpost la hotarul de nord al țării, așa că trebuia să fim piloți la fel de îndemnați și de curajoși ca și Boris Saionov, Serghei Kuzenkov, Zahar Sorokin, Alexei Hlobistov și mulți alți eroi ai Marelui Război pentru Apărarea Patriei — frații noștri mai vîrstnici de arme.

Curînd după aceea, Valea a absolvit școala, a primit diploma de felcer-laborant și, la începutul lui august, a venit la mine. Ne-am împrietenit cu familia lui Boris Fedorovici Vdovin, comandantul adjunct al escadrilei. El avea o bibliotecă mică, dar bine aprovizionată cu versurile poezilor preferați. În rafturi erau rînduite opere alese de Pușkin, Lermontov, Șevcenko, Blok. Se aveau și volume de versuri ale poezilor sovietici Maiakovski, Tihonov, Selvinski, Malișko, Șenghel...

Citeam pe vremea aceea și proză, publicată în editurile „Voenizdat” și „Molodaia Gvardia”, lucrări ale scriitorilor militari preferați: Gheorghii Berezko, Ivan Stadniuk, Mihail Alexeiev și alții.

Toamna destul de scurtă s-a scurs pe nesimțite și a venit iarna cu lunga ei noapte polară. Acum Valea era ocupată, împreună cu celelalte femei, cu munca obștească, iar eu urmam universitatea serală de marxism-leninism. Cursurile de la universitate cereau să te adresezi direct la sursă, adică să citești lucrările lui Marx, Engels, Lenin. Pînă după miezul nopții, stăteam aplecat asupra cărților cu creionul în mînă, conspiciind caiete întregi pentru seminarii.

Seminarile erau întotdeauna însușite. În lucrările lui Vladimir Ilici Lenin am aflat răspuns la multe probleme actuale.

Cel de al treilea sputnik se mai rotea încă în jurul planetei, cînd o nouă veste a zguduit lumea: la 2 ianuarie 1959, Uniunea Sovietică lansase în direcția Lunei o rachetă cosmică cu mai multe trepte. Un eveniment epocal! Omul se apropiase și mai mult de Cosmos. Institutele de cercetări științifice, întreprinderile de construcții, uzinele și organizațiile experimentale care creaseră o nouă rachetă pentru comunicațiile interplanetare au închinat această lansare celui de al XXI-lea Congres extraordinar al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice.

Meditînd asupra datelor pe care izbutisem să le aflu despre zborul rachetei, am simțit parcă o ușoară indispoziție. Nu mi-am putut da imediat seama că ceea ce mă chinuia era faptul că nu aveam studii suficiente. Prin urmare, nu mai era nici o zi de pierdut, trebuia să continui învățătura.

La trei săptămîni după lansarea rachetei cu mai multe trepte, în raportul său la cel de al XXI-lea Congres al Partidului, N. S. Hrușciov a spus: „Primul satelit artificial al Pământului a fost sputnikul sovietic. Prima planetă artificială a sistemului solar este planeta sovietică. Ea poartă cu mîndrie deasupra întinderilor necuprinse ale Universului fanionul pe care se află gravată stema Uniunii Sovietice și inscripția: „Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste Ianuarie, 1959”.

(Va urma)

## de IURI GAGARIN

ni s-au propus spre alegere două tipuri de avioane; noi ne-am oprit la „MIG”-ul pe care zburasem în școală. Am primit repartizarea și ne-am îndreptat spre unitate, o garnizoană depărtată.

Am sosit la destinație tîrziu după miezul nopții, dar eram așteptați la hotelul garnizoanei. A doua zi dimineața, după dejun, ne-am prezentat la comandant, un locotenent-colonel. Acesta ne-a amintit despre tradițiile subunității, urîndu-ne să fim urmași demni de gloria veteranilor ei. Toți tinerii piloți am fost repartizați în escadrila a treia, comandată de ofițerul Andrei Pulherov. Escadrila nu era încă fruntașă, dar se situa pe un loc bun în întrecerea cu celelalte escadrile. Acum, în această întrecere trebuia să intrăm și noi, să arătăm de ce sîntem în stare.

Era un ianuarie din cale afară de geros. O beznă de nepătruns învăluia pământul acoperit de un strat gros de zăpadă. Dar deasupra pistei de decolare și aterizare nu contenea o clipă duduiala motoarelor. Deoarece nu aveam experiența zborurilor de noapte, studiam teoria și așteptam cu nerăbdare ivirea primelor raze de soare, sosirea primăverii.

Am început să zburăm abia la sfîrșitul lui martie, cînd pretutindeni adia suflul proaspăt al primăverii. Lunga noapte polară prinsese să facă loc zilei polare — și ea la fel de lungă.

În clipa cînd m-am urcat iar în avion, am încercat emoția binecunoscută dinaintea zborului: de cîteva luni nu mă mai înălțasem în vîzduh. Am decolat spre sfîrșitul nopții, în picla albăstruie a zorilor.

Așa mi-am început cu adevărat meseria de pilot în Zapolearie. Comandantul celui, după ce mi-a verificat temeinic priceperea de a mînu aparatură, mi-a permis să trec la zboruri independente. Maiorul Vladimir Reșetov, noul comandant al escadrilei noastre, a fost de acord cu hotărîrea lui. Îndată după efectuarea primului zbor independent, maiorul Reșetov și căpitanul Anatoli Rosleakov, secretarul organizației de partid m-au felicitat. Tovarășii mei au imortalizat acest moment. Plin de bucurie, i-am trimis Valiei, la Orenburg, o fotografie în care maiorul, căpitanul și cu mine, îmbrăcați în salopete de blană și cu căști de aviatori pe cap, ne stringeam mîinile, zîmbind din toată inima.

La mijlocul lunii mai, viața noastră ordonată de militari — cu lecții teoretice, zboruri, adunări de comsomol etc. — a fost zguduită de o nouă veste îmbucurătoare: în conformitate cu programul Anului Geofizic Internațional, în U.R.S.S. fusese lansat cel de al treilea satelit al Pământului, cu o greutate mult mai mare și cu o aparatură mult mai perfecționată decît cele precedente. Bucuria noastră nu cunoștea margini.

Piloții, tehnicienii și mecanicii din subunitatea noastră își dădeau bine seama că zborurile primilor sateliți artificiali ai Pământului marchează începutul unei noi ere — era pătrunderii omului în spațiul cosmic. Aparatele de zbor construite de oamenii de știință și inginerii sovietici des-

străbătînd un drum de peste o sută de milioane de kilometri.

Am recitat de cîteva ori cu atenție remarcabilul bilanț al observațiilor radiotehnice și optice efectuate asupra primilor doi sateliți și am discutat între noi rezultatele cercetărilor făcute cu ajutorul lor asupra densității atmosferei și ionosferei, asupra radiațiilor cosmice și a diferitelor date biologice. Eram tulburati de conclu-



Era Cosmosului.

Sculptură de G. Protnikov.

ziile oamenilor de știință, care afirmău că ființele vii suportă satisfăcătoare condițiile zborului cosmic.

Mi-am dat seama că Guvernul sovietic nu cruță nici un efort material pentru tot ceea ce este legat de cucerirea Cosmosului și aveam convingerea că un număr de cîteva mii, sau poate zeci de mii de specialiști, din diferite domenii ale științei și tehnicii, muncesc cu abnegație pentru a rezolva cea mai grandioasă sarcină din toate cîte și le-a propus vreodată omenirea.

Împ știam că rachetele și navele interplanetare se construiesc pe baza tehnicii aviatice, că tocmai aviația croiește drum în Cosmos, că spre Lună va zbura un pilot.

În acele zile, la bibliotecă a sosit o carte nouă — „Nebuloasa din Andromeda” a lui Ivan Efremov, lucrare străbătută de optimism, de încredere în progres și în luminosul viitor comunist al omenirii. Am citit-o pe rînd, cu toții. Cartea ne-a plăcut. Era mai plină de semnificație



Hidrocentrala de la Kahovka,

În țara celor mai mari hidrocentrale și a celor mai lungi rețele electrice de transport din lume se lucrează pentru

## Energetica viitorului

Recenta consfătuire unională a lucrătorilor științifici sovietici, care a făcut bilanțul minunatelor cuceriri ale științei sovietice și a trasat perspectivele grandioase ale dezvoltării acesteia, a trezit un puternic ecou în lumea întreagă.

Așa cum s-a subliniat în mesajul C.C. al P.C.U.S. adresat consfătuirii, în timpul cel mai scurt știința și tehnica sovietică vor trebui să ocupe cele mai înalte poziții din lume în toate sectoarele.

În raportul său, M. V. Keldiș, președintele Academiei de Științe a U.R.S.S., a schițat un bogat program de activitate a oamenilor de știință sovietici. Un loc important în acest program îl ocupă cercetările din domeniul energeticii.

Mecanizarea complexă și automatizarea nu pot fi concepute fără electricitate, iar aplicarea proceselor electrotehnologice (electrotermice și electrolitice) sînt singurele care permit utilizarea economică a materiilor prime de calitate inferioară și în special a mineralelor polimetalice. Dezvoltarea unor ramuri industriale ca metalurgia și industria chimică nu poate fi asigurată decît printr-o creștere corespunzătoare a producției de energie electrică. Prelucrarea electrică a metalelor cu curenți de înaltă frecvență, sudarea electrică, electroeroziunea sînt de asemenea metode înaintate menite să ridice simțitor nivelul tehnic al industriei. O importanță hotărîtoare are introducerea pe scară tot mai mare a noilor sisteme electronice și cu semiconductori de comandă, de reglaj și control.

Extrem de interesante sînt din acest punct de vedere realizările obținute de cînd de oamenii de știință și tehnicienii sovietici în domeniul moleculonice, care permite realizarea unor aparaturi și utilaje cu o uluitoare densitate de „piese”: pe un singur centimetru cub se poate ajunge la 1200 piese electronice. Este ceea ce acad. Keldiș a numit în raportul său „miniaturizarea” mașinilor electronice. O etapă superioară o constituie folosirea în procesele tehnologice a mașinilor de comandă și de autoreglare. În prezent, în U.R.S.S. lucrează o serie de mașini experimentale și industriale de diferite tipuri, cu comandă programată.

O mare dezvoltare a căpătat gazeificarea și termificarea industriei, menită să rezolve o serie de probleme energetice ale proceselor termice. Raportul acad. M. V. Keldiș subliniază necesitatea folosirii pe scară și mai largă a gazelor naturale în energetică și a ridicării randamentului instalațiilor de ardere respective.

Electricizarea este apoi o verigă hotărîtoare în reutilizarea tehnică a transportului feroviar. Datorită electricității sporite de peste două ori capacitatea de încărcare a liniilor ferate, scade de mai multe ori con-

sumul de combustibil și se reduce cîntuicelile de exploatare. La sfîrșitul septenarului lungimea rețelelor feroviare electrificate în U.R.S.S. va depăși 20.000 km. Au început să fie folosite pe scară largă locomotivele cu motoare cu combustie internă și se pregătește introducerea turbo-locomotivelor, care sînt de fapt centrale electrice mobile. Creșterea neîncetată a randamentului acestor instalații energetice moderne constituie una din sarcinile principale ale oamenilor de știință sovietici.

Astfel, U.R.S.S. este primul stat care a creat rețele electrice de transport de peste 1000 de km, cu o tensiune de 500 kV. În prezent este în curs de construcție între Stalingrad și Donbass o linie electrică care va transporta curent continuu și a cărei putere (750.000 kW) și tensiune de transport (800 kV) vor fi de asemenea cele mai mari din lume. Se studiază problema unui sistem nou și mai înaintat care, așa cum a arătat acad. M. V. Keldiș, va asigura transmiterea unei puteri de cîteva milioane kW la o distanță de 2-3000 km. Această problemă a fost ridicată de perspectiva creării sistemului energetic unic al U.R.S.S., de necesitatea utilizării raționale a resurselor energetice ale Siberiei orientale.

Centralele hidroelectrice sovietice sînt cele mai puternice din lume. Dar se construiesc și se vor construi hidrocentrale și mai puternice decît cele existente. Hidrogeneratoarele care echipează numeroasele centrale ridicate de oamenii sovietici de la Volga pînă la Bratsk nu au egal pe glob. S-au construit turbogeneratoare de 200.000 și 300.000 kW și sînt în curs de proiectare turbogeneratoare de 500.000 kW și chiar de un milion kW.

Un loc important în studiile sovietice îl ocupă problema turbinelor cu gaze, problemă în care s-au obținut remarcabile succese, care permit să se prevadă realizarea unor puteri unitare de 100.000 kW cu un randament de peste 45 la sută.

În ultimul timp, oamenii de știință sovietici au acordat o atenție deosebită căilor de transformare directă a energiei atomice, chimice și eoliene precum și a radiației solare în energie electrică. Cercetările academicienilor Abram Ioffe în domeniul generatoarelor termo-electrice cu semiconductori au deschis largi perspective în această privință. Randamentul unor asemenea generatoare, care acum este de 6-7 la sută, ar putea ajunge la peste 15 la sută. De asemenea, sînt în studiu transformatoarele ale energiei solare cu un randament de 54-64 la sută. Președintele Academiei de Științe a R.S.S. Uzbec, H. Abdullayev, a arătat, de pildă, într-un recent articol publicat în „Pravda”, că valorificarea energetică a unor resurse energetice ca radiațiile solare și vîntul va putea produce, în deșerturile Uniunii Sovietice, cantități uriașe de energie. Numai în Kazahstan energia eoliană ar asigura de cîteva ori mai multă energie electrică decît marea hidrocentrală de la Kuibișev.

În sfîrșit, de mare importanță sînt transformatorii energiei chimice care — așa cum menționează acad. M. V. Keldiș — vor putea atinge randamente de 70 la sută și mai mult.

Deputînd eforturi multiple pentru lărgirea continuă a bazei energetice, oamenii de știință, inginerii și tehnicienii sovietici pășesc în avangarda energeticii mondiale. Cuceririle lor, fie că privesc producerea energiei, fie transportul sau utilizarea ei, reprezintă un aport de primă însemnătate la patrimoniul științific și tehnic al acestui important domeniu de activitate, o contribuție la dezvoltarea neîncetată a energeticii.

**Simion Faur**

Secretar științific al Institutului de Energetică al Academiei R.P.R.

## Somnul și tainele lui

Dormim o treime din viață și totuși știm atît de puține lucruri despre somn! Pînă de cînd se credea că somnul este doar un „timp mort”, un rău necesar, o perioadă în care întreg organismul se află într-o „stare de pasivitate”. Abia de la Pavlov încocoace cunoaștem importanța biologică a somnului ca un proces de „protecție” a scoarței creierului.

În ultimul timp fiziologii sovietici au pătruns mai adînc în tainele somnului descoperind unele fenomene nu numai deosebit de interesante, ci și pline de perspective practice.

Una din problemele pe care și le-a pus laboratorul de electrofiziologie a reflexelor condiționate, condus de prof. M. V. Livanov, a fost de pildă cea a studierii profunzimii somnului. Datorită unor metode tehnice extrem de perfecționate, s-a reușit, pentru prima oară, să se „măsoare” somnul în limbajul exact al matematicii.

S-a putut constata astfel că profunzimea somnului nu este constantă în timpul perioadei de somn, ci variază de la oră la oră. Omul doarme „teoretic” 8 ore din 24. De fapt însă coeficientul de folosire a somnului nu trece în medie de 20-30 la sută.

Profunzimea somnului, înregistrată grafic, prezintă o curbă caracteristică: cei mai mulți adulți adorm treptat, somnul devenind adînc la sfîrșitul primei ore, după care profunzimea scade repede timp de 1-2 ore, iar apoi mai lent pînă în momentul trezirii.

### O reducere excepțională

Electroencefaloscopul, creat de M. Livanov și V. Ananieva, permite înregistrarea concomitentă a curenților electrici din 50 de puncte ale creierului. În timpul somnului, curenții electrici au un aspect ușor de identificat. Prin această metodă se pot de asemenea „vedea” perioadele de vis. Somnul adînc este lipsit de vise. Visele apar mai ales în perioada de trecere de la veghe la somn și în perioada care precede trezirea.

Datele în legătură cu profunzimea somnului, pun de pe acum probleme pasionante. Dacă perioada de „somn real” nu depășește o treime din timpul total, nu s-ar putea reduce somnul numai la acel coeficient util de 20-30 la sută? În locul somnului de 7-8 ore ar fi suficiente deci numai 1-2 ore ceea ce înseamnă că viața activă ar cîștiga un număr respectabil de ani.

Calea spre acest rezultat este studiat atît de biochimisti cît și de electrofiziologi. Pornind de la faptul că în timpul somnului se formează în creier o serie de substanțe chimice din grupul aminelor, chimistii lucrează la izolarea lor și la crearea unor neutralizatori sintetici. Un comprimat conținînd substanțele anti-somn respective, ar duce la o regenerare rapidă a funcțiilor vitale într-o perioadă de numai 2-3 ore de somn. „Elucidînd natura și cauzele formării „toxinelor obso-

● Dormind mai puțin, trăim mai mult ● Vise la comandă ● Lupta împotriva unui „rău necesar”

lii” — spune savantul sovietic V. A. Engelhardt — biochimistii vor găsi metode pentru a le face inofensive”.

Tot atît de interesante sînt și metodele propuse de electrofiziologi.

Ei preconizează folosirea unor generatoare electrice care pot produce, la distanță de 2-3 metri, un somn odihnitor de 2-3 ore, echivalent ca valoare cu cel normal.

### Ce doriți să visați?

Alte experiențe ingenioase tind să folosească în mod dirijat visele, în cele mai variate scopuri. Somnul cel mai eficient trebuie să nu fie tulburat nici măcar de vise, dar acestea își pot avea rolul lor pentru tonificarea psihică a omului.

Fiziologul rus I. M. Secenov spune că „visul este o combinație arbitrară a impresiilor existente”. Fiziologii sovietici vor însă să transforme aceste combinații „arbitrare”, în vise conștiente, coerente și dirijate. Ideea pare desigur fantastică, dar ea este pe deplin realizabilă. Puneți în fața ochilor unei persoane adormite o lumină puternică și trezind-o vă va spune că a visat foc sau ceva asemănător. Sau dați-i să miroase un parfum concentrat și veți constata că a visat o grădină cu flori, o florărie etc. Experien-

țele acestea simple pot fi foarte variate, întotdeauna cu rezultate instructive.

Visele pot fi dirijate și prin alte metode, cum ar fi de pildă excitația electrică. În acest mod se pot produce vise care la trezire dau o stare de bună dispoziție, vise care întăresc memoria etc.

De asemenea, se poate acționa asupra sectoarelor cerebrale care nu au depus nici un efort în timpul zilei, pentru a compensa cele supra-solicitate. De pildă, dacă cineva a calculat toată ziua într-o cameră liniștită, în timpul somnului vor fi „trezite” prin muzică celulele nervoase auditive. Acestea vor deveni un „focar dominant” și vor da o odihnă perfectă sectorului cerebral excitat — deci obosit — în timpul zilei.

Dar cercetările în domeniul somnului și viselor nu se rezumă doar la aceste aspecte. După folosirea somnului ca metodă de tratament în diverse boli, el este în prezent utilizat și în scop de diagnosticare. Examenul metabolismului bazal, de pildă, sub somn provocat, permite diferențierea stărilor nervoase de afecțiunile glandei tiroide. La bolnavii de hipertiroidie, aceeași metodă permite rezolvarea unor probleme delicate, cum ar fi alegerea momentului operării.

Prin metoda microelectrozilor se studiază cele mai bune somnifere, precum și „înrudirea” elementelor nervoase cu diverse substanțe chimice.

În sfîrșit, studiile asupra somnului deschid perspective în tratamentul multor boli nervoase și psihice prin metode noi și eficiente.

**Dr. R. Irimescu**



# Orăse noi - via

In imprejurimile Moscovei se construiește

## CAPITALA ȘTIINȚEI AGRICOLE

Dubna... Kriukovo... Teplii Stann. Totatitea nume de așezări din imprejurimile Moscovei care și-au cucerit sau sînt pe cale de a-și cuceri o faimă mondială. Dubna — pentru motive asupra cărora am mai stăruit; Kriukovo, primul oraș-satelit al capitalei sovietice, pentru că, pentru orașul viitorului; Teplii Stann — pentru că aici va fi în 1967 Expoziția universală de la Moscova, o grandioasă trecere în revistă a ceea ce omul de astăzi poate realiza însuflețit de idealurile păcii și progresului.

La numele așezărilor amintite vine să se adauge acum un altul: Orașul științei agricole. Deocamdată nu i se spune altfel și poate că nici nu i se va spune altminteri, așa cum și marele centru, construit în prima taigă pentru filiala siberiană a Academiei de Științe a U.R.S.S., este inima pretutindeni cunoscut sub apelativul sobru dar ațit de elocvent de: Orașul științei.

De altfel, evocarea alăturată a celor două centre științifice se impune și pe alte planuri.

Se știe că și în Anglia și în S.U.A. există orașe ale științei. Ne referim anume la centrele de notorietate mondială Harwell și Cap Canaveral. Ele se deosebesc, însă, fundamental de cele sovietice prin chiar principiile care au prezidat la construirea lor. Căci atât Harwell, cât și Cap Canaveral își merită denumirea de orașe ale științei prin numărul și dimensiunea laboratoarelor și clădirilor administrative, dar nu și prin împrejurarea că ar fi deopotrivă focare de cercetare și

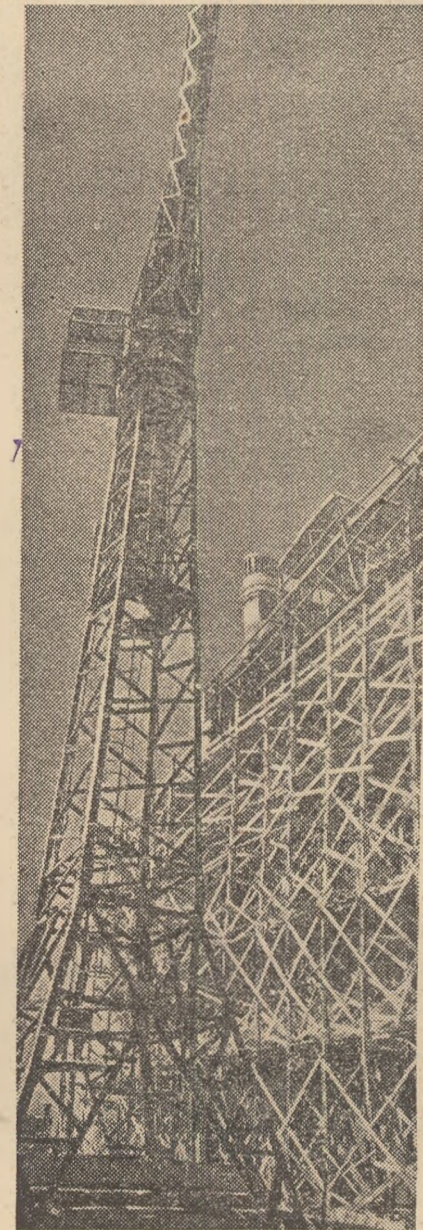
învățămînt, de răspîndire a celor mai noi cuceriri ale rațiunii umane și de transpunere în practică a rezultatelor dobîndite. Sînt centre cu un acces strict limitat și prin urmare cu o influență foarte limitată în restul țării. Nici unul din ele nu se poate compara cu siera de acțiune a Orașului științei din Siberia, care are misiunea de a contribui la punerea în valoare a unor teritorii uriașe, de a le preschimba într-o grădina înfloritoare a patriei sovietice. Să ne oprim o clipă cu gîndul la această sarcină și vom înțelege numeadece marea ei. Să scoți la lumină nesecate bogății subterane, să pui în valoare fierul, cărbunele, hauxita, platina, diamantele, aurul și aluminiul, potasiul și petrolul, gazele naturale și toate celelalte bogății ce așteaptă să fie puse în serviciul omului pe o întindere de pămînt egală cu aceea a Statelor Unite (fără Alaska), Anglia, Franța, Italia și Germania luate la un loc... Mai e nevoie de comentarii?..

Acum începe să se vorbească tot mai insistent despre construirea lângă Moscova a capitalei științei agricole sovietice. La temelii aces-

tui nou oraș va sta, mai mult chiar decît betonul și cărămida, principiul legăturii indisolubile dintre știința agricolă și producție. Pe teritoriul său vor fi întrunite toate unitățile științifice ale Academiei de Științe agricole „V. I. Lenin” — institute de economie agricolă și de mecanizare, de microbiologie, de hidrotehnică și de ameliorații. În același timp, vor fi înființate un număr de noi institute: de microbiologie, de biologie a plantelor și animalelor, de zoologie, de agroclimatologie, radiologie, biofizică și multe altele.

Ideea construirii acestui centru științific, cel mai mare din Uniunea Sovietică, s-a impus prin însăși logica dezvoltării economiei sovietice. În cursul dezbaterilor purtate în ultimii ani în legătură cu căile de viitor ale agriculturii sovietice s-a constatat că o seamă de institute de cercetări nu imbinau în suficientă măsură teoria cu practica. Într-un singur centru va crea condiții propice pentru o ofensivă pe front larg a întregii științe agricole.

Capitala științei agricole va cuprinde înălțunul hotarelor ei 60.000 de hectare de terenuri agricole. Oamenii de știință vor putea experimenta noile culturi pe sute de hectare, și nu pe parcele mici, cum se întîmpla adesea. Mai mult, în afară de împrejurarea că-și vor putea pune în practică ideile în condiții de producție reală, ei vor putea supraveghea și stringerea unor recolte bogate, producția de aproape comortarea în producția de aproape a unor specii noi de înaltă productivitate. Spre acest centru al științei agricole vor veni, din toate



colțurile Uniunii Sovietice, tineri agronomi, crescători de vite, mecanizatori etc., pentru a primi „boala focului” sub îndrumarea unor cunoscuți experți ramuri și practici agricole.

Dar și aspectul exterior al capitalei științei agricole va fi demn de nobila ei misiune. Noul oraș va fi înălțat în imediata vecinătate a unei mari păduri, într-o zonă climatică dintre cele mai prielnice. Arhitecții și urbanistii sovietici sînt hotărîți să-i imprimă contururi armonioase, să realizeze imbinarea unor construcții funcționale în cel mai înalt grad cu un peisaj odihnitor sub toate raporturile. Cvatartele de locuințe cu trei sau șapte etaje vor fi înconjurate de vaste peluze cu gazon sau mărginite de scuaruri.

Fiecare micoraion va avea la dispoziție magazinele, școlile, spitalele, bazele sportive și hotelurile sale. Mijloacele de transport vor fi amplasate către „periferiile” orașului — dacă ne putem exprima așa, dat fiind că acest oraș ultramodern nu va cunoaște ceea ce în accepția obișnuită a cuvîntului se numește periferie.

Orașul va fi legat de viitorul centru al Moscovei printr-o linie de metrou și printr-o cale ferată monorail (cu o singură șină). Aceasta va porni din sud-vestul capitalei sovietice, va străbate teritoriul Expoziției universale și va avea ca punct terminus Orașul științei agricole. De altfel, poate că nu e lipsit de interes să relevăm că acest oraș va fi terminat în anul când se va deschide Expoziția, adică în 1967.

Va fi un oraș care va adăuga o nouă rașonantă la răsunetul cuvîntului „sovietic” în lume. Va fi încă un oraș ce va îngădui omului de știință sovietic să viseze, să gîndească, să experimenteze și să creeze.

ANC

Cresterea și dezvoltarea altor factori, ultim factor, nu mai mondial: căldura.

Angarsk? Hm! mai puțin! Totuși Angarskul s-a în anii care au urmat, energii tinere brigadierii au pus bimetamorfoza. Construcțiile, ridicînd mînașul edificiu al condat noului Angarsk pe plan fizic, i-au dat toate arterele sale viașie a lor, un altăgurindu-i vitalitatea, La rîndul lui, el le reținutării și mai departe.

Pe cetățeanul dornidioașelor perspective actuale, îl sîntim — și cronicii său a pildă, la capitolul înt

Povestea a început vrînd să intre la cîră vîrului au fost înti vîzuseră nîcînd: „C controlorii. Fiecare sp intrare”.

Cum așa? Economizăm? asemenea năzdrîmbetului scepticism și pe asta! Și au toate cinematografele casierii, fără a fi biletul.

Să fie, însă, numai Cu toate că, cinemato într-un an, o economie economia a stat la speciacolelor. Mobilul material, era ceva nou minze pe pămîntul locuitor este un străp salte materiale, și de bunul mers al orașului depinde de comorțar vestea despre care v

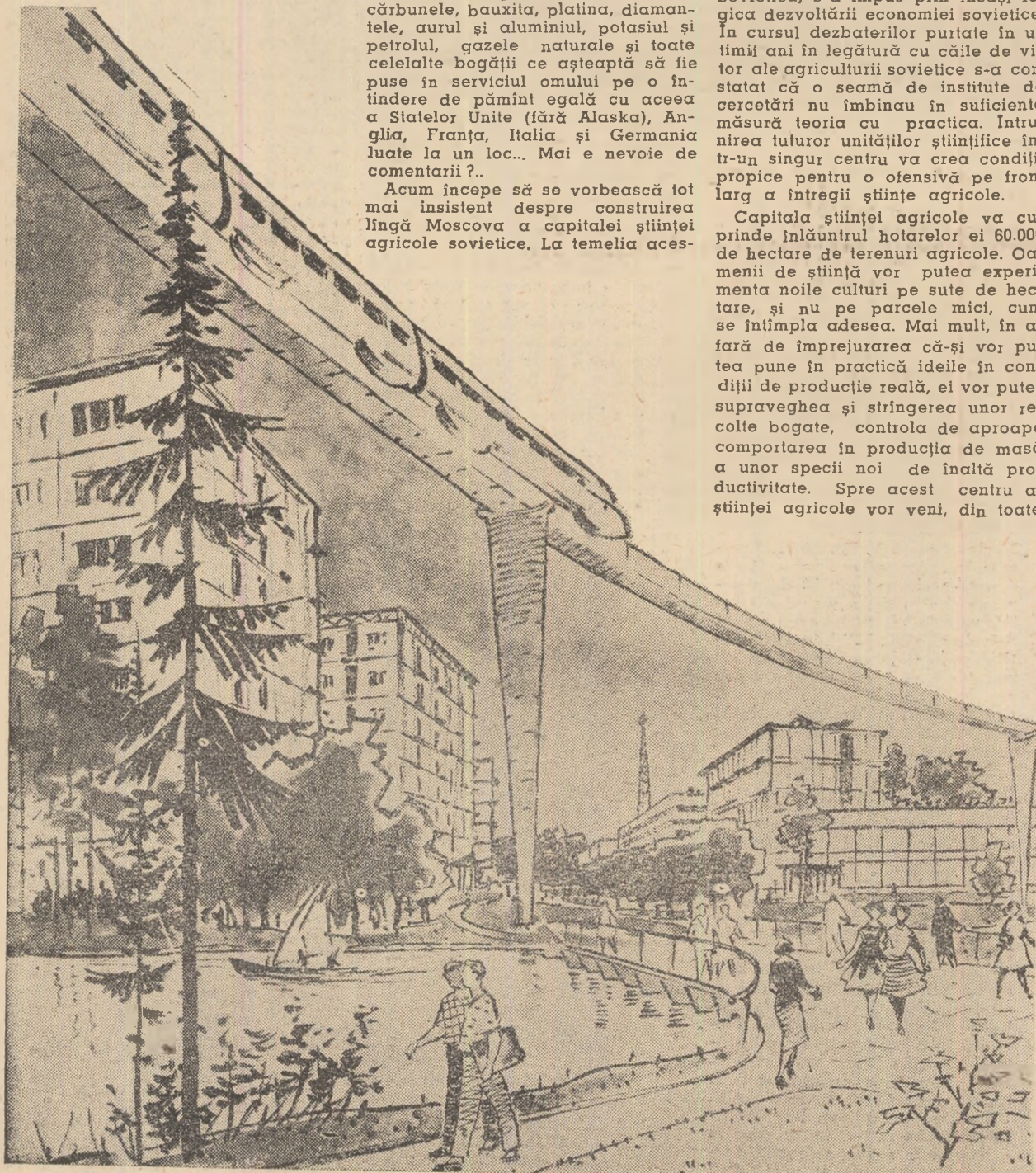
Cele ce au urmat mare majorității a opti cetățenească cerute de toate planurile ei erau menii. Pe străzile erau tramvaie fără taxatori așteptau mușterii fără nească, paștonerii de rafturile doldora, își lu supravegheați de nîr tot singuri, tot nesupr loc. Sămînța nouă rod floare încălzită la căl

Administrîndu-și lă cronizînd-o cu discipli cetățeanul Angarskului o structură morală nouă care construiesc cea m cunoscut omenirea: so

Cetățenii Angarskului arte unice în felul ei:

Angarsk este un oraș deață. Pădurea de pi pînă în inima lui, cre centru al muncii și mo cetățenii noului Angars vine în primă și ultimă principii generale, răsp știrbească estelica oraș acest spirit urbanistic, cetățenii Angarskului șului lor pe care-l vor cel mai aerat. Zelul lo nuri municipale, din în cetățenii pentru orașu tru un scop obștesc.

Filind cronica ultim ce se desprinde din ea tudinii conducătorilor m ultim episod în care vîr rar înfîlșită.



Dumitru Hincu

# Angarsk — cronică vie

## ANGARSK —

### cronică vie

Vrea un oraș sfânt condiționate, aer, lumină, apă și de încă un puțin important, nu mai puțin pri-

... apă — avea cât poțtea. Căl- în climatul riguros al Siberiei. ... a crescut văzând cu ochii. celui de al doilea război mon- venit să-i împrumute elanul; ul lor vinjos ca să-i grăbească el conturul lui definitiv, umplind e sale edificii în cadrul măre- ismului, oamenii sovietici i-au acest ultim factor care-i lipsea idura lor. Comunicându-i-o prin ei au făcut din el încă o expres- dacă vrei, o efieie a lor asi- ndu-i certitudinea sănătății sale. tuiue acea căldură necesară con- a măreței opere începute.

să aibă o indicație asupra gran- e iau naștere în creuzetul epo- e se adreseze — printre altele Angarskului, să se oprească, de at : încredere.

Acum doi ani. Într-o bună zi. cinematograful „Pobeda“, locuitorii pinați de un afiș cum nu mai cinematograful nostru lucrează fără ctator își rupe singur biletul de

la controlori? Unde s-a mai eanie? Pe buzele unora a înfiorit al neîncrederii: „S-o vedem zut-o. Astăzi, în întreg orașul funcționează fără casă, fără ri, și toată lumea își plătește

onomia, mobilul acestei măsurii? raful „Pobeda“ singur a realizat, de 16.000 ruble — nu numai ea acestei revoluții în practica era altul decât simplul calcul o sămânță care trebuia să ger- Angarskului: încrederea. La ce ea cinematografelor, când fiecare al orașului, al tuturor bunurilor și al cinematografelor? Când i ca și al cinematografelor — a fiecăruia? Așa a început po- vorbesc.

aveau să confirme previziunile realităților: examenele de disciplină realitatea vieții noi sovietice pe trecute cu succes și în alte do- Angarskului au început să circule în uzine, standurile de cărți își vinzători; la biblioteca orașe- ctură se îndreptau singuri spre au volumul — sau volumele — eni, îl citeau, pentru ca la urmă, vegheați de nimeni, să-l pună la use așadar, se înălțase mândră a sufletelor.

Insuși această disciplină, sin- na celorlalți, încetul cu încetul își modela un profil moral nou, potrivite cu etica cerută celor ai înaintată societate din cîte a ietatea comunistă.

și participă la crearea unei arta bunului cetățean.

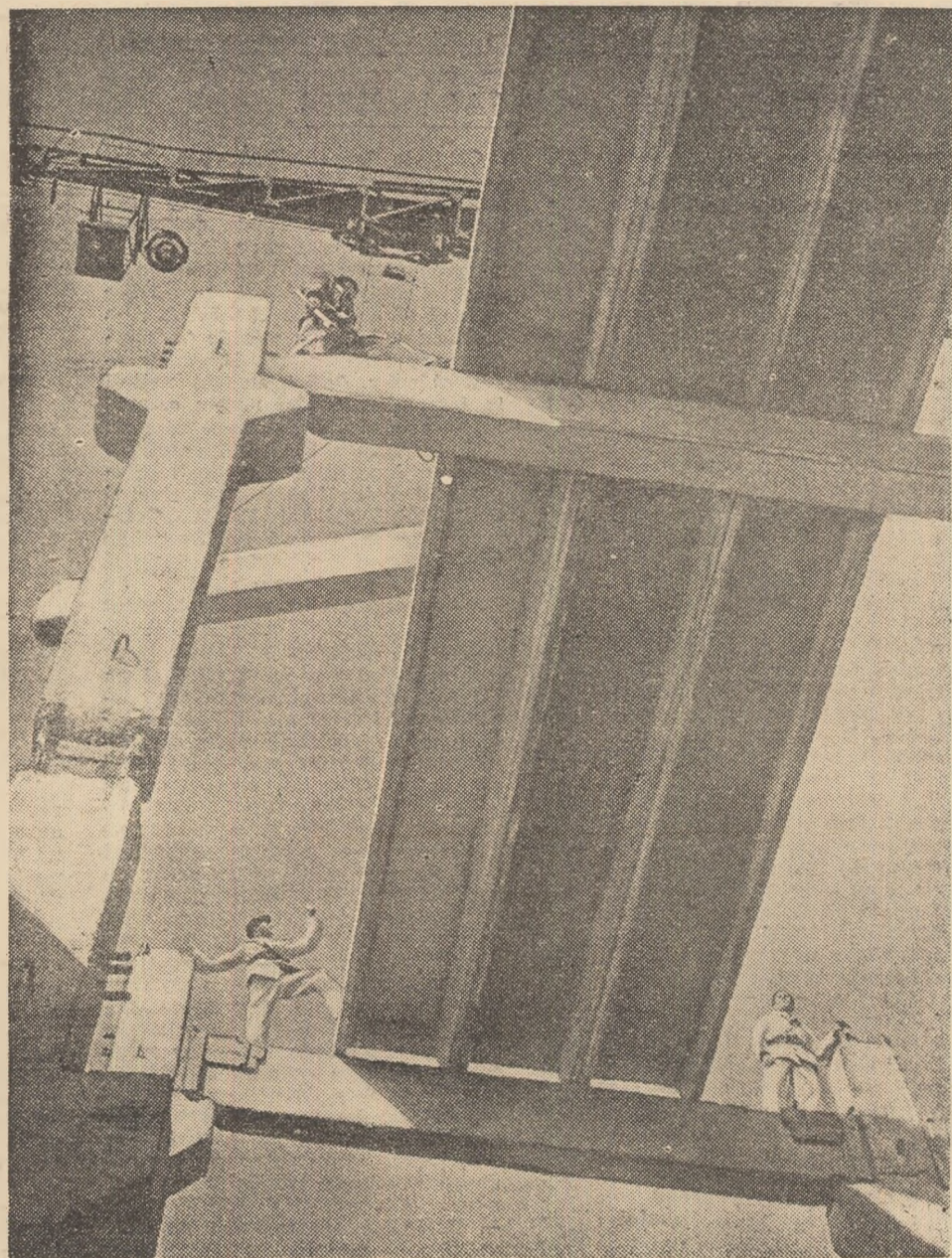
tinăr, frumos, înundat de veri- ei care-l înconjoară înaintea și- ndu-i un cadru demn de acest lului de viață comunist. Ei bine, k și-au dat seama că lor le re- analiză, prin asimilarea cîtorva underea rînduieiilor sortite să nu ului modern. Pătrunzîndu-se de — cheia ordinii obștești — tribuie la înfumusețarea ora- cel mai curat, cel mai vesel, e pornit spontan, fără îndem- credințarea că tot ce săvîrșesc lor, săvîrșesc pentru dinșii, pen-

er ani al Angarskului imaginea este și reflexul omagial al ati- față de cetățeni. Iată și un a o sollicitudine pentru semenii

Se știe prea bine că a lucra în schimbul doi sau trei nu-i todeauna plăcut. Fie iarnă, fie vară, te so- licită spectacolele, cîțiva pași de dans, poate Chiar fazele palpitate ale unui meci de volei. La lucrurile acestea s-au gîndit într-o bună zi funcționarii Casei de Cultură a orașului. Și-așa se face că aceasta își are și diminețile porțile larg deschise. Vrea muncitorul care lucrează în tura de după amiază sau de seară să asculte o conferință la orele 11 dimineața? O poate asculta. Vrea să joace șah? Joacă. Vrea să danseze în ritmul îndrăcit al unui foxtrot? Dansează. „Serile“ tineretului se convertesc, după necesități, în „matineuri“. Tinerii muncitori ai Angarskului au primit cu o mare bucurie această inovație menită — prin destinderea pe care le-o aduce — să le facă munca mai ușară, mai plă- cută.

Dacă vei spune lui V. Iurcenko, secretarul comite- tului de Comsomol al orașului Angarsk că aceste ac- țuni ce contribuie la bună starea fiecăruia și a întregii colectivități merită toată lauda, el îți va răspunde modest: „Da, sînt succese frumoase, dar mai avem multe de făcut pînă cînd Angarskul se va putea numi un oraș al muncii și al modului de viață comunist. Totuși, ele ne bucură, ne dau credința că noul Angarsk va deveni, într-adevăr, un oraș comunist“.

F. Brunea-Fox



Se înalță clădirile industriale ale marilor orașe.

## ARMONIILE COMUNISTE ALE SUMGAITULUI

Înainte de a fi trecut pe hartă, cu un nume bine precizat și între coordonate geografice calculate cu pedanterie matematică, orașul Sumgait, așezat pe țărmul azerbaidjan al Mării Caspice, puternic bastion al industriei chimice sovietice, a existat de mult, undeva, în cele mai intime dintre fibrele conștiinței noastre. Evident, fără trăsături bine definite, dar cu o prezență nu mai puțin vehementă și întru totul previzibilă. Asemenea unei noi iubiri, dorite și necesare, care se anunță cu mult înainte de a avea chip și un nume propriu. Ca o carte sau un articol, știute de autorul lor mult înainte de a fi gravate în al- bul hîrtiei de scris.

Oamenii se nasc cu posibilități infinite, dar foarte multă vreme existența lor crea- toare a fost limitată, mult prea limitată în raport cu aceste posibilități.

Între visul lui Icar și înfăptuirea lui au trecu milenii. Timpul nu mai este și nu-l mai dorim atât de îngăduitor cu noi. Ziua de astăzi trebuie să fie la fel de cuprinzătoare ca și priveliștea deschisă primului cosmonaut, în zborul lui fantastic.

Posibilitățile atomilor descătușați nu tre- buie folosite în explozii controlate doar din punctul de vedere al fizicii moderne. În mai puțin de două decenii oamenii au înțeles că exercitarea unui control rațional asupra lor este una din căile care ne poartă spre in- finit. Trebuie să realizăm acest control asu- pra energiei atomice și generațiile prezente vor vedea neîndoielnic roadele lui, previzi- bile de pe acum, în multe privințe.

Și apoi să ne gîndim cîte modalități de fr- nare a posibilităților infinite de care dispune omul au găsit orînduirile social-economice perimate, care însoțesc încă jalnic secolul nostru de progres multilateral. În Statele Unite, țara „tuturor posibilităților“, oamenii sînt obligați să sfîrșească activitatea pro- ductivă mult înainte de 50 de ani, vîrsta de aur a timpului nostru. Și cîte nu se întîmplă pînă la această vîrstă pentru ca tot ce era

elan creator să se stingă și să se prefacă în cenușă!

Oamenii au rădat prea mult și sînt astăzi prea solicitați de progresul tehnico-științific, pentru a nu-și valorifica într-o măsură mult mai largă posibilitățile. Ei nu cer timpului să-și suspende zborul. Fiecare clipă trebuie să gonească cu forța motoarelor-rachetă pentru a readuce printre muritori visele risi- pite în nesfîrșitele spații cerești.

Sumgaitul, orașul în vîrstă de numai cîțiva ani, ne și transmite nerăbdător mesajul său :

— Relațiile dintre oameni sînt caracte- rizate prin sprijin și ajutor reciproc. Colec- tivul orașului reacționează deîndată și ne- mijlocit la orice eveniment mai însemnat.

Faptul că sumgaitenii reacționează cu promptitudine la fiecare eveniment mai în- semnat din viața urbei lor înseamnă că ei își făuresc o nouă sensibilitate față de inte- reșele și aspirațiile colectivității, pe care o reprezintă ei înșiși.

Vizitatorii Sumgaitului au calculat că vîrsta medie a celor 63.000 locuitori ai orașu- lui este de 27 de ani. Unii dintre ei au ex- clamat cu incintăre: sumgaitenii au vîrsta lui Gagarin! Dar oare numai sumgaitenii au anii lui Gagarin?

Vîrsta medie a populației de pe glob este desigur mai mare de 27 de ani și se poate afirma totuși că, într-un anumit fel, noi avem cu toții vîrsta lui Gagarin. Dincolo de nu- mărul primăverilor sau al toamnelor trăite calendaristic oamenii au vîrsta evenimentelor, de orice natură, la care sînt capabili să participe. (Recent mi-a căzut în mînă o carte cu un titlu surprinzător: „Tineretea vine odată cu anii“). Există oare vreun om pe această planetă care să nu fi trăit, rațional și sentimental, expediția lui Gagarin? Oare n-au trăit ei cele 89 de minute ale zborului și n-au sorbit cei mai bătrîni, în elanul a- cestei expediții, iar cei mai tineri din înalta lui înțelepciune?

Acum, cînd știm că locuitorii lui au în me-

die 27 de ani și că noi cu toții avem într-un fel vîrsta lui Gagarin o nouă relație a apă- rut, o relație care ne-a făcut și mai familiar orașul de pe malul mării Caspice. Gagarin reprezintă pentru raporturile noastre cu Sum- gaitul, ceea ce înseamnă undele cosmice pentru astronomii care explorează, cu apar- ate foarte sensibile, lumile îndepărtate: un martor, un intermediar și un transmîțător de semnale neprețuite.

Sîntem de o vîrstă, oameni sovietici din Sumgait, de aceeași vîrstă spirituală cu voi și vă anunțăm că mesajul tinereții voastre l-am recepționat precum se cuvine.

Recepționăm din Sumgait mereu noi și noi mesaje. La fel de scurte, la fel de semnifi- cative.

— Sumgait este orașul unei înalte produc- tivități a muncii.

Această știre era și ea previzibilă și nu putea lipsi din șirul armoniilor pe care se înalță existența sumgaitenilor. Înalta produc- tivitate a muncii se află nemijlocit la temelia bunăstării materiale a locuitorilor și se recu- noaște în numeroase alte fapte semnificative.

— Sumgait deține în Azerbaidjan locul întii în privința construcției de locuințe.

— Sumgait deține locul întii pe republică în ceea ce privește numărul căsătoriilor și al noilor născuți.

— Din doi locuitori ai orașului unul în- vață și, chiar de pe acum, mulți dintre ei se numără printre absolvenții școlilor medii și superioare.

— Sumgait deține primul loc în Azer- baidjan la vînzarea cărților.

— Sumgait este orașul curățeniei desăvir- șite și al bulevardeilor inundate de flori.

Și toate acestea pentru că sumgaitenii sînt în întrecere pentru titlul de oraș comunist, iar construcția comunistă care se deslășoară astăzi cu impetuozitate pe tot cuprînsul Uniunii Sovietice făurește armoniile la care visăm de mult.

Ion Manu

## TURNU MAGURELE

Pentru ca manifestările A.R.L.U.S. să dobândească un larg caracter de masă, Consiliul raional Turnu Măgurele a căutat să activeze comisiile A.R.L.U.S. din întreprinderi, instituții și centre de comună. De asemenea, activul obștesc a fost îmbogățit cu un număr mai mare de muncitori și tehnicieni de toate categoriile, cunoscători ai realității sovietice.

La comisiile A.R.L.U.S. au fost trimiși pentru a face expuneri 40 de conferențieri de la centrul de raion. De pildă, la întreprinderea de mobilă „Oltul” a vorbit prof. Dumitru Popa, la I.G.O. a vorbit profesoara Cezarina Drăgulin și la întreprinderea industriei locale „Popa Șapcă” a vorbit profesoara Olga Rebeniuc.

O importanță deosebită a fost acordată comisiilor A.R.L.U.S. din centre de comune cărora le-au fost trimise materiale documentare și conferențieri de la centrul de raion. Astfel, la căminul cultural din comuna Băneasa a vorbit prof. Ioa Rusescu despre zborul primului om în Cosmos iar tov. Popa Dumitru a vorbit despre lupta dusă de U.R.S.S. pentru apărarea păcii în lume. În comunele Uda Clocociov și Uda Pecimu au vorbit profesorii Cristea Ionescu și Stoica Minu despre realizările dobândite de agricultura sovietică în creșterea șeptelului și în obținerea marilor recolte.

Consiliul raional A.R.L.U.S. și-a îndreptat activitatea și în rîndul elevilor. Astfel, la liceul „Unirea”, la Gimnaziul agricol, și la alte școli au fost organizate seri literare, expuneri și concursuri pe diferite teme. Comisiile A.R.L.U.S. din aceste școli au acordat o deosebită atenție schimburilor de scrisori între elevii noștri și elevii sovietici. De asemenea, elevii liceului „Unirea” au cerut postului de radio-Moscova să le transmită programe, lucru ce s-a realizat în prezent de trei ori.

Una din preocupările de seamă ale comisiilor A.R.L.U.S. și, în special, a celor din oraș este și confecționarea unor materiale de agitație vizuală care să oglindească aspecte din viața și munca constructorilor comunismului.

Se cuvine evidențiată activitatea comisiilor A.R.L.U.S.-Islaz (președinte Florea Cosac), Salcia (președinte Iancu Stan), Traian (președinte Dumitru Guzan), de la întreprinderea „Oltul” (președinte Năstase Petrescu).

**Prof. Anastasie Bogdan**

Președintele Consiliului raional A.R.L.U.S. Turnu Măgurele

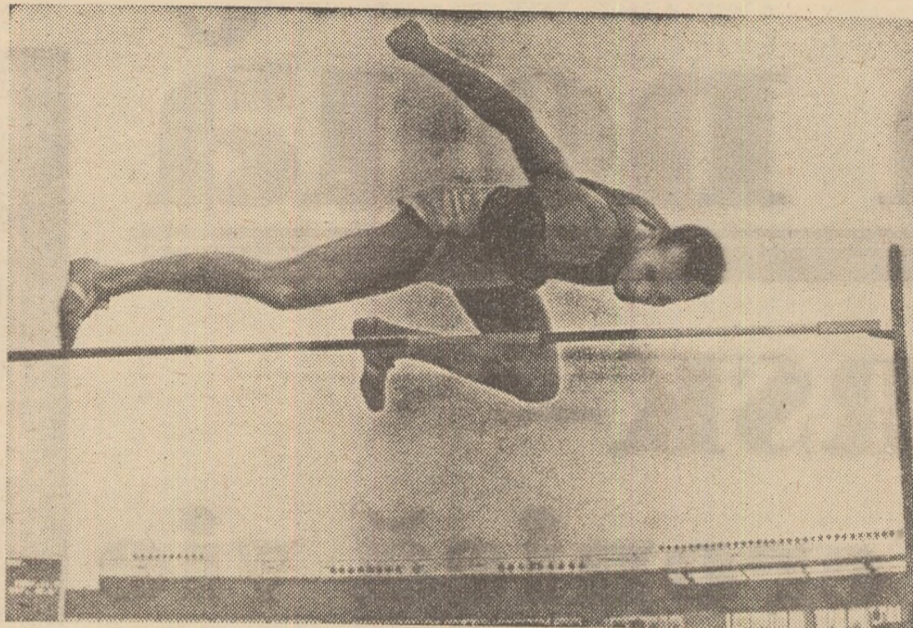
## CARANSEBES

Centrele de radioficare pot contribui la răspîndirea în cercuri foarte largi a cunoștințelor despre Uniunea Sovietică în toate domeniile de activitate. De aceea, colectivul de redacție al Centrului de radioficare Caransebeș, cu sprijinul Consiliilor raional și orașenesc A.R.L.U.S. și-a înscris în planurile sale de activitate multe manifestări legate de acest obiectiv. Astfel, au fost invitați în fața microfonului nostru oameni ai muncii din Caransebeș, care au vizitat Uniunea Sovietică. Împărtășindu-și impresiile, au vorbit printre alții Petru Ponici, secretar al Comitetului raional P.M.R., Octavian Popescu, inspector al Secției de învățămînt și cultură a Sfatului Popular, Elena Istrate și alții. Pe baza aprecierii de care s-au bucurat aceste manifestări, ele vor fi continuate și îmbogățite în viitor.

A mai fost pus în practică și un alt mijloc de popularizare a realizărilor oamenilor sovietici. Prin intermediul postului de radio Moscova au fost primite mai multe benzi de magnetofon în care oamenii muncii din Caransebeș își aud imprimare întrebările puse și răspunsurile pe care le primesc. Astfel unul dintre ascultători, în urma vizionării filmului „Searta unui om”, s-a interesat de activitatea artistică a lui Serghei Bondarciuk. La scurt timp el a putut primi răspunsul dorit. Pe bandă a răspuns ascultătorilor chiar actorul și regizorul filmului, S. Bondarciuk. Un alt răspuns a fost adresat artiștilor amatori de la Casa raională de cultură din Caransebeș. Artiștii unei case de cultură din Moscova au vorbit despre activitatea lor și la rîndul lor s-au interesat de activitatea care se desfășoară la Caransebeș. Interesant s-a dovedit a fi și răspunsul trimis — tot înregistrat pe bandă de magnetofon — mecanicului de locomotivă Ilie Nicolae. Acesta s-a interesat de activitatea unui mecanic de locomotivă din Moscova. I s-a răspuns la toate întrebările — cum se lucrează în Uniunea Sovietică, ce realizări au fost obținute, aspecte din viața particulară a unui feroviar, cum își petrece un mecanic din Moscova timpul liber. O altă înregistrare a fost realizată cu privire la activitatea cunoscutului constructor de avioane Tupolev. Colaboratorii de la postul de radio Moscova au realizat un radio-reportaj la locul de muncă al constructorului, cu care ocazie a vorbit și academi-cianul Tupolev.

**Nicolae Pirvu**

corespondent



18 iunie 1961: pe stadionul „Lenin” din Moscova, Brumel stabilește noul său record mondial în înălțime—2,23 m!

## Săritorul „cosmic”...

Valeriu Brumel a îndeplinit la 18 iunie... formalitatea investiturii oficiale ca deținător al recordului lumii la săritura în înălțime. Într-adevăr, o formalitate, pentru că marele atlet sovietic obținuse încă din această iarnă performanța mondială supremă: 2,25 m — cu 3 cm mai mult decât recordul oficial al lumii, aflat în posesia americanului John Thomas. Brumel realizase însă fantasticul său rezultat în sală, sub acoperiș.

Debutul sportiv al lui Brumel nu prevestea strălucitorul drum pe care avea să părăsească mai târziu atletul. În 1958, la vârsta de 14 ani (după ce jucase volei și fotbal) el sare în înălțime numai 1,40 m, fiind întrecut în concurs de o... fată. Anul următor, însă, atletele școlii — care-și cam dădeau cu coatele ironizându-l pe Valeriu — nu mai puteau să se ia la întrecere cu el: recordul personal al foarte tânărului atlet ajunsese la 1,75 m, pentru ca în 1958 să crească cu 20 de cm. dintr-odată. 2 metri, granița consacării internaționale, a fost trecută de Brumel în 1959 la vârsta de 17 ani, când a și stabilit un nou record de juniori al U.R.S.S.

Dar, fără îndoială, anul marilor consacări a fost 1960. Talentul lui Valeriu „a explodat” parcă, ajutându-l să cucerească înălțimi după înălțimi. Accidentul suferit la piciorul de bățate înaintea Jocurilor Olimpice nu l-a împiedicat ca la marea întrecere de la Roma să se claseze al doilea, la egalitate cu Șavlakadze, câștigătorul probei, ambiu reușind 2,16 m. Aceasta însemna recordul european egalat, un nou record olimpic și totodată marea

performanță de a-l fi învins pe favoritul „absolut”, John Thomas.

Întors acasă, Brumel atacă recordul continentului nostru întrecându-l de 4 ori consecutiv, astfel că performanța europeană maximă ajunge la 2,20 m. Restul de 2 centimetri care îl mai desparteau de recordul lumii rămăsese, evident, o chestiune de... timp. Încă de la începutul anului, Brumel dovedește lumii întregi că este cel mai bun săritor, trecînd 2,25 m în sală. Au fost totuși voci în Occident care opinau că „rezultatul a fost obținut în lipsa unui adversar de valoare ceea ce, ziceau ei, ar scade din performanță”. Brumel dă o replică rapidă tuturor cu prilejul triumfalului turneu întreprins în S.U.A. (februarie—martie 1961). Întîlnirea sa cu John Thomas, la acesta „acasă”, a constituit un veritabil „meci de box” în trei reprize, încheiat cu o strălucită victorie prin K.O. pentru Brumel. În toate cele trei reuniuni atletul sovietic l-a învins detașat pe negrul american: 2,21 față de 2,16 în primul concurs, 2,18 față de 2,13 în cel de al doilea, 2,22 față de 2,08 în ultimul.

În tot cursul sezonului de iarnă și de primăvară, Brumel n-a obținut nici o performanță sub 2,14 m! Ce alt săritor din lume s-ar mai putea lăuda cu un asemenea palmares! Cu puțin înaintea saltului record de la Moscova, el la startul în capitala Franței, urmîndu-l pe parizieni cu un rezultat de 2,18 m și ratînd de puțin la 2,23 m. Comentatorul de atletism al revistei „Miroir Sprint” a apreciat astfel evoluția lui Brumel: „Niciodată nu am crezut că poate exista un săritor atît de puternic. Recordul mondial oficial este pentru Brumel o chestiune de zile”.

Specialistul francez nu s-a înșelat. Într-adevăr, cîteva zile mai tîrziu, mănunchatul atlet a readus Uniunii Sovietice recordul mondial la săritura în înălțime, trecînd stacheta ridicată la 2,23 m. De remarcat, în plus, că toate cele trei încercări la 2,30 m au fost foarte aproape de reușită, promițînd — într-un viitor nu prea îndepărtat — atingerea și a acestei limite... inimaginabile.

Și un ultim amănunt: Valeriu Brumel, student al Institutului de Cultură Fizică din Moscova, are 19 ani!...

**Valeriu Chiose**

## Revedere cu Akimov

# Arta teatrală la care visăm cu toții...

Am fost extrem de bucurioasă cînd am auzit că Nikolai Pavlovici Akimov este oaspetele țării noastre. Impresia atîncă pe care mi-a lăsat-o personalitatea sa creatoare și-a găsit expresia într-o serie de însemnări făcute la Leningrad pe marginea spectacolelor sale, însemnări care cuprîndeau și unele date despre Akimov-pictorul, despre Akimov-directorul și în sfîrșit despre Akimov-teoreticianul în problemele artei teatrale.

Am profitat de vizita sa la București ca să-i adresez cîteva întrebări:

— Nikolai Pavlovici, care este după părerea dv. rolul teatrului în prezent?

— În diferite sisteme sociale, arta teatrală poate sluji celor mai variate scopuri. Uneori, ea poate contribui la destrămarea unei orînduirii sociale. În condițiile orînduirii socialiste, însă, arta teatrală la care lucrăm și la care visăm cu toții poate îndeplini funcții multilaterale. Scopul întregului nostru front teatral este participarea activă la opera de construire a comunismului.

— Care sînt formele în care se manifestă acest scop nobil?

— Printre sarcinile care revin teatrului sovietic contemporan se situează, la loc de cinste, popularizarea prin opere de artă a problemelor filozofice ale ideologiei noastre, sădirea în conștiința spectatorilor a concepțiilor înaintate despre raporturile dintre oameni în societatea noastră, (atît raporturile de muncă, cît și cele personale). Enumerarea se poate continua, dar mă tem să nu devin prea didactic.



— Ne bucurăm foarte mult că vă avem în mijlocul nostru și am vrea să știm cînd vor putea vedea spectatorii din țara noastră minunatul dv. colectiv?

— Vizita mea în R.P.R. este numai un început care sper că va avea drept urmare un turneu în primăvara anului 1962. Personal cred că voi realiza proiectul de a pune în scenă o piesă sovietică pe una din scenele bucureștene.

— O ultimă întrebare, Nikolai Pavlovici. Cîte ceva despre raporturile teatrului cu publicul.

— În privința locului pe care-l ocupă publicul în spectacol trebuie să spun că teoreticienii și practicienii teatrului au acordat încă prea puțin loc discuției acestei probleme. Este foarte greu să determini în ce grupe anume se împarte publicul. Dar trebuie totuși să observăm că în masa oamenilor care îndrăgesc teatrul, există devieri ale gusturilor, provocate de diferite cauze, care țin de caracter, de temperament, de căutarea unui element nou în artă sau de fidelitate față de formele vechi. Unora le place să le explice totul amănunțit și altora să înțeleagă aluziile spuse cu jumătăți de cuvinte. Unora le place să plîngă, altora să ridă. Există probabil și un public universal. Acesta este publicul ideal. Trebuie să remarc că publicul românesc este foarte pasionat și că răspunde cu dărmicie și căldură pe slujitorii scenei. Este o plăcere să joci pentru el,

**Geta Vlad**

**SCRISORI**  
din U.R.S.S.

Imi place limba română

Mă pasionează lingvistica, numismatica, muzica... Imi place mult limba română, deși n-o cunosc la perfecție. Aș vrea să corespundez cu tineri din România.

VLADIMIR LEVICI  
U.R.S.S., Sumi, ul. Kalinina 42

Doresc să joc șah prin corespondență

Sînt elev în clasa VI elementară. Aș dori să joc șah prin corespondență cu un elev din țara dv.

T. V. GOGHIȘVILI  
Tbilisi 8, ul. Moskovskaia 28









FRAGMENTE

# CHEIURILOR CARTEA

IRHAN SIMUL

6

## BIBLIOTECA Veac nou

8

gheață, iar deasupra ei umbra avionului nostru și virtuțile de zăpadă spulberată. La trei mii de metri altitudine, îți vine greu să vorbești, de la trei mii șase sute metri simți că ți-e greu să respiri. Ne apropiem de **Komsomolskaia**.

La ora 13 aterizăm.

Principalul e să descărcăm cit mai repede avionul. Pe un tractor cu șenile au venit să ne întâmpine șeful stațiunii, Fokin, meteorologul Ivanov și tractoristul mecanic Morozov. În timp ce noi scoatem lăzile, membrii echipajului rostogolesc butoaiile pînă sub aripile avionului — altfel, cu rezerva lui de carburanți „L.I-2” n-ar mai putea ajunge înapoi.

La descărcare, altitudinea se face considerabil simțită — ai impresia că ți-ai lăsat la **Mirni** două treimi din forțele tale. Dai jos o ladă, apoi te așezi pe zăpadă să răsuflă. Baloanele de oxigen, în greutate de optzeci de kilograme, pe care doi oameni le purtau cu ușurință pe „Cooperajia”, sînt parcă de trei ori mai grele aici. De aceea e foarte important să-ți economisești mișcărilor, să-ți utilizezi rațional puterile. La **Komsomolskaia**, aerul e rece, nu are nici miros, nici gust, e ca apa distilată. Te odihnești. Încerci să respiri mai adînc, dar tot simți că n-ai destul aer.

Voi rămîne pînă miine dimineață aici — avionul a plecat înapoi. Încărcăm lăzile pe tractor, ne urcăm și noi și pornim spre stațiunea **Komsomolskaia**. Stațiunea dispune de două tractoare pe șenile, prevăzute cu cabine, în care pot locui pînă la zece oameni. Stațiunea însăși e instalată într-o casă demontabilă de mărime mijlocie, cu patru încăperi. O tîndă spațioasă servește drept depozit și sală de cinematograf. Aici atîrnă pe pereți

- 1) A. TVARDOVSKI : Zări dincolo de zare.
- 2) N. SEMENOV : Omul și natura.
- 3) K. VOROȘILOV : Zărobirea rebeliunii de la Kronstadt.
- 4) A. DNEPROV : Lumina în care am murit.
- 5) S. M. EISENSTEIN : Pagini de viață.

## IN BIBLIOTECA „VEAC NOU” au apărut :

ordinea numerotării

Tălați pagina după linia punctată. Îndoiți apoi de-a latul cu cuțitoarea în afară, apoi de-a lungul și din nou de-a latul, în așa fel în cit să obțineți o broșură cu paginile în

16

9

haine vătuite și mănuși îmblănite, pe polițe se văd alimente, îmbrăcăminte, rufărie de pat, cărți etc. Ușa din stînga dă spre bucătărie și sala de mese. Acolo sînt reșourile — unul electric și unul cu gaze, un rezervor mare pentru zăpadă, cazane de aramă, cratițe, lăzi cu cartofi, o masă mare de sufragerie, trei paturi de scînduri. Cea de-a doua ușă a tindei dă în sala de mașini, unde se găsesc două motoare Diesel. Unul din ele funcționează — el furnizează curent electric pentru stațiunea de radio, pentru bucătărie, pentru iluminat și pentru încărcarea acumulatorilor. Cel de-al doilea e de rezervă. Dar inima stațiunii **Komsomolskaia** se află acolo unde sînt instalate postul de radiorecepție și cel de emisie, într-o încăpere ticsită de tot felul de aparate necesare observațiilor meteorologice. Aici, întorcînd doar un buton, poți afla viteza și direcția vîntului, temperatura aerului etc. În aceeași încăpere, locuiesc și toți cei ce vor ierna la **Komsomolskaia**.

13 Ianuarie 1958. Komsomolskaia

Încă de la Kallningrad, pe „Cooperajia” s-au purtat multe discuții în legătură cu stațiunile continentale antarctice. Și chiar cînd nu se pomenea de **Mirni** sau de **Oaza**, carența de oxigen era totdeauna amintită. Se vorbea despre oxigen ca despre un lucru nu mai puțin necesar decît pîinea și somnul, dar care, fiind deficitar, îți amintește tot timpul de existența sa.

Noaptea de astăzi a fost, atît fizicește cit și sufletește, cea mai grea noapte din viața mea.

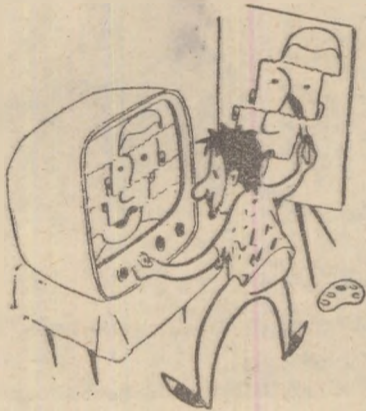
Ieri, două avioane au lăsat aici butoaie cu benzină. Le-am transportat cu tractoarele într-un anu-



# Umor



CHIBIȚUL  
desen de V. și G. Karavaev



MUZA ABSTRACTIONISTULUI  
desen de V. Tilman



ÎN CER ȘI PE PĂMÎNT  
desen de V. Drogalin



Consumați delicioasele  
**CONSERVE DE LEGUME**  
în borcane, produse de  
**I.I.L. CRIȘUL**  
Raionul Criș, regiunea Crișana

COMBINATUL DE  
INDUSTRIE  
LOCALĂ  
**CÎMPINA**  
Str. I.V. Stalin 103-Tel. 604

## PRODUCE ȘI LIVREAZĂ:

### In sectorul ceramic

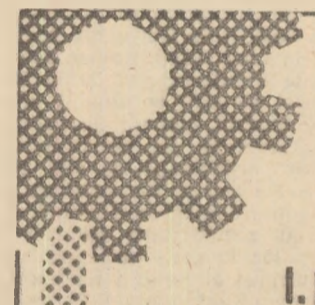
- nacele
- mărgelile diferite mărimi
- inele rasching

### In sectorul hirtie

- bobine pentru mașini de calculat de orice tip și dimensiuni
- plicuri farmaceutice

### In sectorul chimic

- ceroșiu
- uleiuri pentru călțit T. T. 5004
- Parul (înlocuitor de parafină)



I.I.L.  
**HERBAK IANOS**  
MARGHITA - Reg. CRIȘANA

### PRODUCE ȘI LIVREAZĂ PE BAZĂ DE COMENZI FERME:

- Mașini de șlefuit pentru industria lemnului
- Mașini de găurit pentru industria lemnului
- Vată pentru plăpumi
- Destrămătură din textile pentru tapițerie
- Covoare orientale

### EXECUTA:

- Turnări de piese din fontă, pină la 500 kg
- Prelucrări de capete de motoare „Diesel”, roți dințate și arbori cotiți de orice dimensiune.

### ATENȚIUNE!

V-ați cumpărat bilete la „Marele concurs popular PRONOEXPRES” de la 2 iulie?

Se atribuie 72.000 premii în valoare totală de

**12 MILIOANE LEI**

Prețul unui bilet: 2 lei

**REȚINEȚI: vînzarea biletelor se încheie astăzi la ora 24**

**CONSTANȚA • EFORIE  
VASILE ROAITĂ • MAMAIA  
TEKIRGHIOI • MANGALIA**

**Vizitatori!**  
Păstrați o amintire plăcută de pe litoral, cumpărînd

**Bibelouri**  
și obiecte de artizanat executate artistic pe motive locale

Se vînd prin punctele de desfacere ale coop. „Drum nou” Constanța

**COOPERATIVA „DRUM NOU” CONSTANȚA**



**BRÎNZA TRAPIST  
ȘI UNTUL**  
produs de

I.C.I.L.

**ȘIMLEUL  
SILVÂNIEI**  
sînt de calitate  
superioară



De vînzare la magazinele alimentare din toată țara

**Cereți**  
la toate magazinele alimentare din țară cunoscutul

**SALAM & SIBIU**

precum și diferite mezeluri superioare produse de

**INDUSTRIA ALIMENTARĂ SINAIA**

# O SCHIJĂ ÎN TRUPUL EUROPEI

Autoritățile din Berlinul occidental refac Reichstagul. Nu se știe încă în ce scop (în Berlinul occidental se vorbește că politicienii de la Bonn intenționează să țină aici ședințele Bundestagului vestgerman). Construcția a fost împrejmuia cu un gard înalt de scinduri, în spatele cărui latră furios un ciine rău. Iar pe acoperișul Reichstagului flutură drapelul în trei culori al Republicii Federale Germane. Cu ce drept, ne-am întrebat noi, este el arborat aici? Până la cel mai apropiat hotar al statului de la Bonn sînt mai mult de o sută de kilometri.

De altfel, în problema Berlinului occidental, autoritățile vestgermane încalcă de mult dreptul internațional. Aici, în Berlinul occidental, președintele Lübke și cancelarul Adenauer au făcut multe vizite demonstrative pentru a sublinia pretențiile Bonn-ului asupra orașului situat în centrul Republicii Democratice Germane. Aici țin ședințe, în mod ilegal, numeroase comitete ale Bundestagului de la Bonn și tot aici se află tribunalul administrativ federal, camera disciplinară, direcția federală de construcții și multe alte organizații de stat vestgermane. De aici se fac continuu auzite îndemnuri la un nou război. Aici au loc cu regularitate adunări ale revanșarilor la care participă hitleriști și urmași ai lor din toate colțurile Germaniei occidentale. Pe ce bază și cu ce drept? Cine și cînd a anulat

încercîndu-se în făgăduielile mincinoase ale acestor indivizi, au plecat în Germania occidentală. Acolo îi așteptau cazarmile Bundeswehr-ului sau Legiunea străină franceză. Am aflat că asemenea agenți vin și în sectorul democrat al Berlinului, pentru a ademini în Occident specialiști calificați.

Capitaliștii occidentali nu preocupesc cheltuielile pentru ca Berlinul de vest să producă impresia unui „oraș îndestulat”. Căci trubadurii „războiului rece” îl consideră vitrina lumii occidentale. Bonn-ul alocă anual Berlinului vestic o dotație de cîteva miliarde de mărci.

Pe străzile Berlinului occidental n-am văzut soldați ai Bundeswehr-ului căci Strauss, ministrul de război al Bonn-ului, n-a îndrăznit să-i trimită aici îmbrăcați în uniformă. Dar în oraș există mulți soldați. Pe lîngă noi trece un grup de militari îmbrăcați în uniforme de culoarea nisipului. Sînt soldați americani din garnizoana Berlinului occidental. Recent, autoritățile militare americane au comunicat că pînă acum efectivul garnizoanei americane a fost „gresit” calculat la patru mii de oameni. În realitate aici există cinci mii de persoane, la care mai trebuie adăugați cei patru mii de englezi și trei mii de francezi.

Cu ei te poți întîlni nu numai pe Kurfürstendamm și nu numai în numeroasele localuri de noapte din oraș. Pe străzi trec în goană „Jeepuri” și „Chevrolet”-uri ale poliției militare americane, precum și camioane cu soldați. Să urmărim unul dintre ele. Ajungem într-o piață unde se află clădirea postului de radio „Berlinul liber”, care zi și noapte inveninează eterul cu calomniile împotriva Republicii Democratice Germane și a celorlalte țări socialiste. Tot aici se află și clubul soldaților britanici...

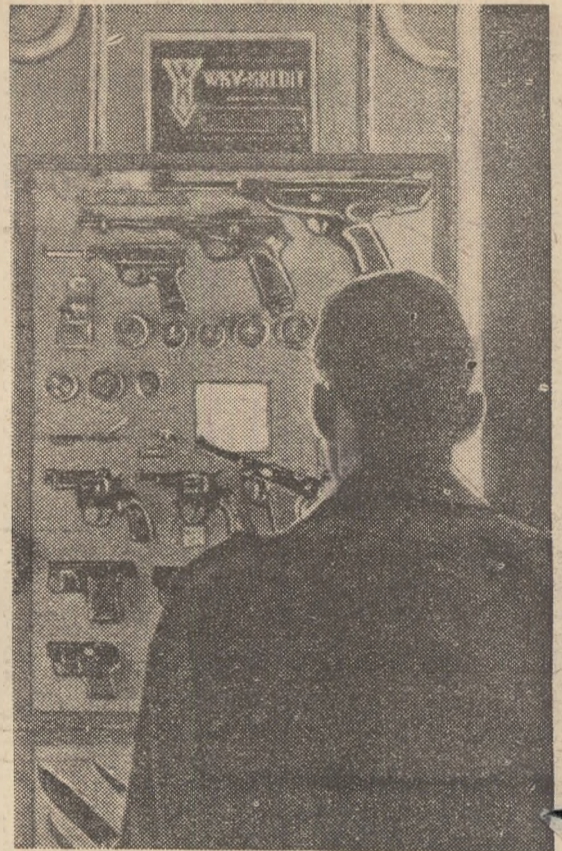
Berlinul occidental este considerat o țevă de pistol îndreptată împotriva R.D.G. Și pe bună dreptate, căci orașul așezat la vest de poarta Bran-

denburg nu este numai un centru de diversiune economică împotriva Germaniei Democratice. În Berlinul occidental s-au opoșit tot felul de organizații de spionaj și diversiune. În total aici există peste optzeci de organizații de spionaj.

În Berlinul occidental a fost înființată o universitate așa-numită „liberă”. Totuși, în „Institutul pentru Europa răsăriteană” din cadrul universității, accesul nu este de loc liber. Ni s-au cerut legitimații speciale. Și aceasta nu întrușimplă, deoarece aici se pregătesc intens spioni și diversioniști pentru a fi trimiși în țările lagărului socialist.

Este drept, însă, că nu toți locuitorii Berlinului occidental sînt orbiți de idei revanșarde. Aici există și oameni cu opinii progresiste, care își dau foarte bine seama cît de importantă este normalizarea situației din Berlinul occidental. Ei se pronunță pentru relații de afaceri și culturale cu Uniunea Sovietică și cu R.D.G.

...Călătoria noastră a luat sfîrșit. Pentru oameni normali, obișnuiți să respire aer curat, atmosfera din Berlinul occidental este insuportabilă. Și iată-ne din nou în sectorul democrat al Berlinului. Deasupra noastră se rotesc avioane americane cu patru motoare. Peste cîteva minute vor atinge pista de beton a aeroportului vestberlinez Tempelhof. Pe cine aduc ele aici? Revanșarzi care se grăbesc să vină la o nouă adunare a lor, spioni înrăiți care au primit o misiune nouă și se îndreaptă, prin Berlinul occidental, spre obiectivele lor sau membri ai comisiilor Bundestagului, deprinși să vină în Berlinul occidental



La dispoziția spionilor și provocatorilor, arme de toate tipurile... chiar pe credit.

pentru a organiza noi provocări? Nu știm. Dar de un lucru sîntem convinși: că aceste pasări otrăvesc atmosfera din Berlin, iar pasagerii lor agravează și mai mult situația și așa încordată din centrul Europei. Din această călătorie prin Berlinul occidental ne întoarcem și mai convinși că existența acestui cuib de viespi în centrul Europei nu mai poate fi tolerată. Singura soluție posibilă și justă este transformarea Berlinului occidental într-un oraș liber. A pași pe această cale înseamnă a lichida un focar primejdios de încordare, a smulge din trupul Europei una din schijecele cele mai dureroase ale celui de-al doilea război mondial!

V. Bai, O. Enakiev,  
G. Oșeverov



Hitler, Eva Braun și alte căpetenii naziste se răsfață în vitrinele librăriilor din Berlinul occidental.

acordul care prevede că Berlinul occidental nu este teritoriu al R.F.G.?

Ne continuăm călătoria. După cîinci minute de manevrare printre mașini, ajungem pe Broadway-ul vestberlinez, așa cum este supranumit Kurfürstendamm-ul. Aici totul este în manieră americană. Reclame tipătoare, zgomot neîntrerupt de automobile care aleargă în sus și-n jos. Panouri luminoase te invită să consumi whisky și coca-cola, să mînci gănușe de Alabama fripte la raze infraroșii, să cumperi pantaloni de cowboy și să încerci guma de mestecat. Pe stradă vinzătorii îți oferă insistent un ziar sau altul din cele zece care apar în Berlinul occidental, cea mai mare parte dintre ele cu orientare fățiș revanșardă.

Reclamele de film sînt pline cu cowboy și gangsteri, pistoale și figuri descompuse de groază. Se face reclamă filmului „Diavolul care cîntă la balalaică”, un „produs” veninos, fățiș antisovietic al calomnizatorilor vestgermani. Nu este prima oară cînd cinematografele din Berlinul occidental prezintă filme de acest fel. Zilnic, poporul sovietic, Republica Democrată Germană sînt împresoate aici cu noroi. De acest lucru se ocupă un uriaș aparat propagandistic, la dispoziția cărui se află cinematografia și posturile de radio, ziarele și revistele.

Prin fața caselor de bilete și a vitrinelor magazinelor se plimbă indivizi suspecți, care recrutează tineri. Au venit aici ca să descrie în culori frumoase perspectivele de a obține „o muncă bine plătită” în Germania occidentală. De multe ori am avut prilejul să discutăm cu tineri care,

## Africa spune:

# NU!

Miturile colonialiste se destramă

Era în anul 1919. Banderile lui Iudenici atacau Petrogradul. O primejdie de moarte amenința leagănul revoluției. În oraș nu se găsea pînă, nu se găsea combustibil. Ziarele erau tipărite pe hîrtie cenușie de împachetat. Dar în acele zile grele, în ciuda lipsei de hîrtie, la Petrograd a apărut (și încă în condiții excepționale!) lucrarea artistului leton Vladimir Markov, intitulată „Arta negrilor”. Ea dădea o vîntură puternică apologetilor colonialismului, care justificau nelegiuirile săvîrșite de statele europene prin „sălbăticia” africanilor, prin „bezna” de nepătruns care ar învăliși, chipurile, continentul înrobil.

„Pînă acum a existat părerea — scria V. Markov — că Africa, cu excepția Egiptului, n-ar avea tradiții culturale; că n-ar avea o istorie a sa, că ar fi lipsită de legende și enigme; că ar fi mai săracă decît ne putem imagina noi. Că străbătînd pădurile seculare din Africa nu întîlnim nicăieri ruine ale vreunor palate străvechi, că săpînd canale nu ne lovim de rămășițele unor morminte sau ale altor monumente... că în Africa nu există vestigii ale trecutului ca în Mexic, Asia Mică și Grecia, că acest continent n-ar avea un trecut și de aceea ar fi lipsit de farmec poetic... Acum putem să nu mai dăm crezare acestei păreri. Africa de vest este bogată — atît din punct de vedere al istoriei cît și al artei. Expedițiile întreprinse pe acest continent dovedesc că și aici a existat un trecut bogat, viguros, un trecut de basm”.

Faptul acesta este confirmat de comorile culturii africane care se păstrează în muzeele din Londra și Paris, Hamburg și Berlin, Bruxelles și Amsterdam, Copenhaga și Leipzig... Dar cei care au adus comorile acestei arte străvechi în Anglia, Franța, Germania, Belgia și Portugalia, cei care au falsificat istoria popoarelor africane pentru a poza în rolul de civilizatori ai populației bășinașe, n-au suflat un cuvînt despre acest trecut.

Din clipa cînd în Petrogradul revoluționar a apărut această artă, care glorifică arta continentului african, au trecut mai multe decenii. Lumea a avut prilejul să cunoască adevărata față a „civilizatorilor” occidentali. „Știința — arată savantul negru american Williams DuBois — a reconstituit tabloul uimitor al înaltului nivel de dezvoltare a popoarelor care locuiau înainte pe valea Nilului... Pe țărmul apusean al Africii au fost descoperite urme ale existenței unor meșteșuguri și ale unei arte dezvoltate. Ea a descoperit urmele unei vaste civilizații zimbabve...” Așa cum arată profesorul F. Müller în lucrarea sa în care combate colonialismul, „Domnule alb, a trecut vremea dumitale”, apărută recent

la Berlin, pe teritoriul actualei Federații Rhodezia și Nyassaland, au fost descoperite monumente de cultură datînd de peste 50.000 de ani. Întreaga lume știe acum că colonialismul a fost acela care a înăbușit cultura originară a Africii, care a trecut prin foc și sabie celebrul Benin — patria renumitelor statui din bronz — și a ascuns omenirii numele adevăraților autori ai sculpturilor din granit, teracotă și lemn, create pe teritoriul african...

Dar nu există un surd mai mare decît cel care nu vrea să audă — spune un proverb african. Cu atît mai surzi sînt cei care tind să-și mențină dominația asupra unor teritorii străine. Așa că și astăzi, în literatura despre Africa, care se editează în tiraje uriașe în Statele Unite ale Americii, în Anglia, Franța și R.F.G., un loc însemnat continuă să-l ocupe mitul unei „Africi fără un trecut cultural”, mitul „grefei misiunii civilizatoare a albilor”, spulberat încă în 1919 de Vladimir Markov...

Astfel, încercînd să împiedice prăbușirea sistemului colonial, apologetii lui recurg la tot felul de manevre. Dar au trecut vremurile cînd se putea vorbi cu cinism despre acest lucru. Urmașii celor care au lansat teoria „vidului cultural” din Africa preferă acum să vorbească despre posibilitatea creării unei culturi a popoarelor asuprite dar... a unei culturi după etalon occidental. Numai că popoarele africane doresc să se dezvolte pe o cale independentă. Astfel, fruntași ai vieții publice din Africa se pronunță pentru folosirea posturilor de radio în scopul popularizării trecutului istoric al popoarelor de pe continent, a muzicii africane, a artei și literaturii naționale.

Glasul tot mai puternic al Africii se îndreaptă împotriva tendinței colonialiste de a o izola de trecutul ei.

...În timpul unei călătorii în Mali, Kwame Nkrumah, președintele Republicii Ghana, a vizitat orașul Timbuktu cu care prilej a declarat: „Sîntem mîndri de faptul că în evul mediu, acest oraș străvechi, care cu ajutorul viitorilor oameni de știință africani va înflori din nou, a fost un mare centru al unei înalte culturi... Africa trebuie să renască ca pasărea Phoenix din cenușa trecutului, pentru ca să fie și mai strălucitoare decît înainte, răspîndind în jurul ei lumina înțelepciunii, culturii și păcii”.

Această încredere înflăcărată într-un viitor luminos, fără robie colonială, această încredere în înflorirea culturală a străvechului continent animă astăzi milioane de fii și fiice ale Africii mîndre care luptă și lese învingătoare.

A. Liubarskaia